

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Robert Květoň

**Nové přístupy posuzování zneužití
dominantního postavení ve vztahu
k patentům na standardizovanou technologii
v soutěžním právu EU**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.

Katedra: Katedra evropského práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 30. 11. 2021

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 130.946 znaků včetně mezer.

Robert Květoň

V Praze dne 30. 11. 2021

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu této diplomové práce doc. JUDr. Václavu Šmejkalovi, Ph.D. za velmi laskavé vedení práce, jakožto za jeho cenné a odborné připomínky. Dále taktéž děkuji celé své rodině a všem svým kamarádům, kteří mě během celého studia podporovali.

OBSAH

Seznam zkratk

1.	Úvod.....	1
1.1	Cíl diplomové práce.....	1
1.2	Struktura diplomové práce.....	2
1.3	Metodika diplomové práce.....	3
2.	Právní rámec a související pojmy.....	5
2.1	Právní rámec v kontextu diplomové práce.....	7
2.2	Standardizační organizace.....	10
2.3	Licencování.....	13
2.3.1	Křížové licencování.....	13
2.3.2	Patent pooling.....	15
2.4	FRAND závazky.....	15
3.	Rozhodovací praxe v kontextu soutěžního práva EU.....	18
3.1	Pojetí mimořádných okolností v kontextu rozhodovací praxe.....	18
3.1.1	Magill TV Guide (1995).....	18
3.1.2	IMS Health (2001).....	20
3.1.3	Microsoft Corporations (2004).....	22
3.2	Pojetí FRAND závazků v kontextu rozhodovací praxe.....	23
3.2.1	Samsung (2014).....	23
3.2.2	Motorola (2014).....	25
3.3	Zhodnocení rozhodovací praxe.....	27
4.	Huawei v. ZTE (2015).....	29
4.1	Skutkové okolnosti.....	29
4.2	Jádro rozhodnutí.....	33
4.3	Zhodnocení Huawei v. ZTE.....	36
5.	Nové přístupy po rozsudku ve věci Huawei v. ZTE.....	40
5.1	Rozsudek Soudního dvora ve věci Generics (UK).....	40
5.2	Právní důsledky ve vybraných jurisdikcích.....	41
5.2.1	Německo.....	42
5.2.2	Nizozemí.....	44
5.2.3	Závěry vycházející z vybrané judikatury.....	47

5.3	Právní důsledky v soft-law Evropské komise.....	48
5.3.1	Sdělení Evropské komise o stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem	49
5.3.2	Akční plán pro duševní vlastnictví.....	50
5.3.3	Další soft-law	51
5.4	Nokia v. Daimler	52
6.	Závěr.....	55
	Seznam použitých zdrojů	58

SEZNAM ZKRATEK

4G	Čtvrtá generace bezdrátových systémů
5G	Pátá generace bezdrátových systémů
CEN	European Committee for Standardisation
CENELEC	European Committee for Electrotechnical Standardization
DVB-T	Digital Video Broadcasting – Terrestrial
ETSI	European Telecommunications Standards Institute
EU	Evropská unie
FRAND (podmínky/závazky)	Spravedlivé, rozumné a nediskriminační (podmínky/závazky)
GPRS	General Packet Radio Service
GSM	Globální systém pro mobilní komunikaci
IIEE	Institute of Industrial Electronics Engineering
ISO	International Organization for Standardization
ITU	International Telecommunications Union
LTE	Long Term Evolution
PST	Patent na standardizovanou technologii
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
SEP	Standard-Essential Patent; (v překladu: <i>patent na standardizovanou technologii</i>)
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
UMTS	Universal Mobile Telecommunications System

1. ÚVOD

Právní odvětví spojené s patenty na standardizovanou technologii je v kontextu soutěžního práva poměrně novým a rozvíjejícím se. Je tomu zejména proto, že vývoj a rozvoj patentů na standardizovanou technologii je spjat s koncem 20. století a turbulentním nástupem technologického 21. století. Patenty na standardizovanou technologii¹ jsou definovány jako patenty, které chrání technologii, jež je podstatná pro normu.² Samotný standard (nebo-li norma) lze definovat jako soubor technických specifikací či požadavků na charakteristiku určitých produktů, komponent, materiálů, systémů či služeb.³ Proces standardizace je tudíž procesem, při kterém dochází ke sjednocování pomocí zavedených standardů. V odborné literatuře je možné najít více definic norem, z toho lze tedy dovést, že neexistuje žádná ucelená definice, která by pokrývala všechny normy na světě.⁴ Odborná literatura rozlišuje mezi standardy infrastrukturálními, procedurálními, výrobními nebo standardy, které upravují technologická rozhraní.⁵ Jak již bylo uvedeno výše, účelem standardizace je sjednocení, které vede ke kompatibilitě a interoperabilitě jednotlivých výrobků.

1.1 Cíl diplomové práce

Tato práce si klade za cíl představit recentní přístupy v posuzování zneužití dominantního postavení ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii v kontextu soutěžního práva EU. Diplomová práce testuje hypotézu, zda se evropské soutěžní právo blíží k nalezení pevného

¹ Název vychází z anglického výrazu *standard-essential patent*, taktéž označováno pod zavedenou anglickou zkratkou jako „SEP“ nebo „SEP patent“. V české učebnici soutěžního práva se objevuje taktéž pojmenování „patenty na standardní technologie“ (KINDL, Jiří. Soutěžní právo. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. str. 527, poznámka pod čarou 190.).

² Definice převzata z Competition Policy Brief. Viz Evropská komise. Competition policy brief. vydání 8., červen 2014, ISBN 978-92-79-35553-0, [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/ellar/c57ffbf7-9aeb-11e6-868c-01aa75ed71a1.0001.01/DOC_1

³ DE VRIES, Henk, J. Standardization: A Business Approach to the Role of National Standardization Organizations. Springer US, 1999. str. 15. V praxi se s technickými standardy lze setkat například v podobě například US, standardu IEEE 802.11 popisující bezdrátovou technologii Wi-Fi, DVB-T, standardu H.264 sloužící ke kompresi videa nebo elektronických telekomunikací jako jsou například telekomunikační pásma GSM, GPRS, UMTS, LTE, 5G atp.

⁴ DE VRIES, Henk, J. IT Standards Typology. V: JAKOBS, Kai. Advanced topics in information technology standards and standardization research. Hershey, PA: Idea Group Pub, 2006. str. 3.

⁵ LUNDQVIST, Björn. 'Competition law as the limit to standard-setting'. V: DREXL, Josef. Competition law as regulation. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing. 2015. str. 268.

standardu v posuzování zneužití dominantního postavení soutěžitelů, kterým svědčí právo duševního vlastnictví z patentů na standardizovanou technologii.

Předkládaná práce operuje s výše uvedeným „pevným standardem“ ve dvou rovinách. První rovina zkoumá, zda v soutěžním právu EU je neochota vlastníka PST⁶ poskytnout licenci k PST považována za zneužití dominantního postavení. Druhá rovina testuje, za jakých okolností lze negatorní žalobu podanou vlastníkem PST vůči nedobrověrnému nabyvateli licence považovat za zneužití jeho dominantní postavení.

Pro zodpovězení výše uvedených otázek je v diplomové práci použita zejména analýza rozhodovací praxe unijních orgánů. Důraz je kladen zejména na ty části rozhodnutí, které se věnují, buď posouzení zneužití dominantního postavení vlastníka PST z pohledu FRAND⁷ závazků nebo se zabývají hodnocením podaných negatorních žalob ze strany vlastníka PST vůči ostatním soutěžitelům na témže trhu. Autor si je vědom faktu, že na posuzování zneužití dominantního postavení vlastníkem PST lze nahlížet různými pohledy a kritérii. Některé z nich jsou ovšem cíleně potlačeny, a to zejména pro důvody, že se jedná spíše o minoritní záležitosti, které ze strany orgánů EU nebyly zevrubněji řešeny. V případě, kdy by došlo k analýze všech možných aspektů zneužití dominantního postavení vlastníkem PST, přesáhla by tato diplomová práce značně svou doporučovanou délku.

1.2 Struktura diplomové práce

Předkládaná diplomová práce je členěna do úvodu, čtyř kapitol a závěru. V rámci první teoretické kapitoly se autor věnuje rozvedením nejzásadnějších pojmů, které s PST souvisí. Mezi zásadní pojmy související se standardizací a patenty na standardizovanou technologii patří mimo jiné technické standardy, standardizační organizace a proces licencování patentů. V rámci této kapitoly je taktéž věnovaná pasáž tzv. FRAND závazkům, které mají za cíl v rámci standardizačních

⁶ Zkratka PST označuje patent na standardizovanou technologii. K dalším zkratkám uvedeným v této diplomové práci srov. seznam zkratk zpracovaný před úvodem této práce.

⁷ Zkratka FRAND (závazky/podmínky) označuje fair, reasonable and non-discriminatory nebo-li spravedlivé, rozumné a nediskriminační závazky/podmínky. Blíže o těchto závazcích je pojednáno v kapitole č. 2.4 této diplomové práce.

organizací garantovat spravedlivé, rozumné a nediskriminační podmínky v procesu udělování licencí k patentům dalším potenciálním soutěžitelům.

Druhá kapitola pojednává o rozhodovací praxi orgánů EU ve vztahu k PST, přičemž jednotlivá rozhodnutí jsou analyzována a posuzována z pohledu zneužívání dominantního postavení vlastníkem PST. Daná rozhodnutí jsou taktéž komparována se závěry uvedenými v odborné literatuře. Dílčí závěry z jednotlivých rozhodnutí této kapitoly taktéž slouží k následné komparaci s rozhodnutím Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*.

V třetí kapitole je předloženo a analyzováno rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*.⁸ Kapitola se zabývá právní analýzou uvedeného rozhodnutí, systematicky jej komparuje s rozhodnutími představenými v předchozí kapitole a vyvozuje z něj závěry pro zodpovězení hypotézy této diplomové práce.

Čtvrtá kapitola se zabývá přístupem k posuzování zneužití dominance ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii po shora uvedeném rozhodnutí Soudního dvora. V této kapitole je provedena rešerše v rozhodovací činnosti soudů ve vybraných jurisdikcích a dále je analyzován dopad rozhodnutí ve věci *Huawei v. ZTE* na rozhodovací činnost vybraných soudů členských států. Součástí této kapitoly je taktéž analýza soft-law Evropské komise, které bylo vydáno v souvislosti s výše uvedeným rozhodnutím. Konečně jsou taktéž v krátkosti zmíněna další řízení vedená u Soudního dvora, která vychází právě z rozsudku ve věci *Huawei v. ZTE*.

1.3 Metodika diplomové práce

K zodpovězení hypotézy bude použito více výzkumných metod. Jednak bude provedena metoda deskripce základních pojmů, které jsou spjaty s patenty na standardizovanou technologii, což se týká zejména kapitoly č. 2. V rámci této kapitoly na základě rešerše v odborné literatuře a soft-law Evropské komise dochází k deskripci stěžejních pojmů, kterou jsou spjaty s patenty

⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477.

na standardizovanou technologii. V kapitolách č. 3 a 4, tj. kapitolách, které se zabývají rozhodovací činností, bude využita kombinace metody deskripce a analýzy.

Analýza je doplněná a podepřená rešerší v příslušné odborné literatuře. Po analýze příslušných rozhodnutí je vysloven dílčí závěr, ve kterém je obsaženo hodnocení vybraných rozhodnutí, a to za účelem zodpovězení výše uvedených dvou hypotéz. Práce dále pracuje s metodou komparace, která je použita zejména v kapitole č. 4 a 5. V rámci těchto kapitol jsou porovnávány závěry oproti předchozí rozhodovací praxi, respektive oproti rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*. Z jednotlivých dílčích závěrů v kapitolách je pomocí metody syntézy a dedukce vyvozen celkový závěr.

Předkládaná diplomová práce v jednotlivých kapitolách pracuje zejména se zahraniční odbornou literaturou, ta je kombinovaná příslušnými rozhodnutími orgánů EU a v kapitole č. 5 i rozhodovací praxí vybraných soudů členských států EU. Diplomová práce taktéž analyzuje legislativu EU a soft-law Evropské komise.

2. PRÁVNÍ RÁMEC A SOUVISEJÍCÍ POJMY

Proces standardizace má mimo jiné za cíl umožnit interoperabilitu mezi stávajícími a novými produkty, tak aby takové produkty mohly mezi sebou komunikovat či spolu bez dalších technických překážek jinak interagovat. Standardizace dle výkladu Evropské komise zlepšuje přístup na trh v důsledku zvýšené konkurenceschopnosti, dále snižuje náklady na výrobu produktů a zvyšuje jejich kvalitu, či případně může zjednodušovat smluvní ujednání mezi výrobcí těchto produktů. Tyto výhody jsou tudíž přínosné jak pro samotné soutěžitele na trhu, tak i pro spotřebitele.⁹

Z pohledu výzkumu a vývoje technologií je v dnešním světě propojitelnost mezi patenty a standardy velmi důležitá. Standardy zajišťují, aby technologie (patenty) byly interoperabilní. Výrobci technologií jsou tedy při uvádění svého výrobku na trh nuceni umět propojit jej s ostatními spotřebiči či technologiemi, tak, aby jednotlivé výrobky mohly interagovat. V dnešní době je problematiku interakce a interoperability důležitá například u inteligentních domácích spotřebičů či mobilních telefonů připojených do telekomunikačních sítí.¹⁰

Právě k účelu interoperability a interakce slouží patenty na standardizovanou technologii. Přičemž ze schopnosti dvou různých technologií vzájemně komunikovat těží jak spotřebitelé, tak samotní výrobci těchto technologií, neboť mohou šetřit své výrobní náklady. Jak je dále v této práci představeno, proces standardizace a přijímání patentů do standardizačních organizací má několik (soutěžně-právních) úskalí a specifik. Obecně platí, že samotný proces licencování PST je pro jejich vlastníky a implementátory technologií často náročným a nákladným procesem.¹¹

Proces standardizace a vývoj interoperabilních technologií *de facto* nutí konkurenty soutěžící na jednom relevantním trhu, aby vedli mezi sebou jednání, která nají za cíl si odsouhlasit možný budoucí vývoj technologií v daném průmyslovém odvětví. Předchozí věta může z pohledu

⁹ Evropská komise. Benefits of standards. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/policy/benefits_en [11.5. 2021].

¹⁰ Sdělení Evropské komise ze dne 29. 11. 2017, „Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem“, COM(2017) 712 final.

¹¹ Sdělení Evropské komise ze dne 25. 11. 2020, „Maximální využití inovačního potenciálu EU“, „Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU“, COM(2020) 760 final.

soutěžního práva vyvolávat určité obavy, a to zejména s ohledem na článek 101 SFEU.¹² Evropská komise, jakožto orgán, který dohlíží nad dodržováním pravidel hospodářské soutěže Evropské unie,¹³ nicméně uznává výhody, jež ze standardizačních procesů plynou.¹⁴ Proces standardizace patentů tedy za předpokladu, že jsou v něm dodrženy přísné podmínky otevřenosti a transparentnosti, nevzbuzuje u Evropské komise či národních soutěžních úřadů žádné obavy.¹⁵

Proces standardizace patentů může vyvolávat soutěžně-právní obavy i s ohledem na článek 102 SFEU.¹⁶ Již samotné vlastnické právo k PST představuje z pohledu soutěžního práva potenciální problém, neboť vlastník PST svým vlastnictvím získává značnou tržní sílu na relevantním trhu.¹⁷ V případě, kdy dojde mezi konkurujícími si soutěžiteli shoda na zavedení určitého standardu, dojde *de facto* k uzavření trhu, a to jak ve vztahu k danému standardu tak i k danému patentu.¹⁸

Kombinace získané tržní síly a samotného uzavření trhu tudíž soutěžitelům umožňuje se chovat ve smyslu článku 102 SFEU protisoutěžně. Zneužití dominantního postavení vlastníkem PST se typicky poté projevuje tím, že požaduje po ostatních soutěžitelích příliš velké licenční poplatky za licence k PST nebo stanovuje podmínky křížových licencí, či vylučuje samotnou soutěž neposkytnutím PST ostatním soutěžitelům na trhu.¹⁹ Nástroj, který výše popsany problém

¹² Tj. článek, který se mj. věnuje neslučitelností s vnitřním trhem a zákazem dohod mezi podniky, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy.

¹³ Článek 105 SFEU, uveřejněno v Úředním věstníku EU pod značkou C 326 dne 26. 10. 2012.

¹⁴ Vzhledem k pozitivním ekonomickým dopadům PST jsou dohody o standardizaci slučitelné s článkem 101 SFEU. Srov. Competition policy brief Evropské komise, vydání 8., červen 2014, dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/ellar/c57ffb7-9aeb-11e6-868c-01aa75ed71a1.0001.01/DOC_1 [cit. 11.5.2021] nebo také Sdělení Evropské komise Pokyny k použitelnosti článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci, uveřejněné v Úředním věstníku pod značkou 2011/C 11/01 dne 14. 1. 2011., kapitola 7.

¹⁵ SCHELLINGERHOUT, Ruben; CAVICCHI, Piero. Competition Policy Newsletter. Patent ambush in standard-setting: the Commission accepts commitments from Rambus to lower memory chip royalty rates. Evropská komise. 2010. č. 1, str. 34.

¹⁶ Tj. článek, který se mj. věnuje neslučitelností s vnitřním trhem a zákazem zneužití dominantního postavení podnikem.

¹⁷ LIANOS, Ioannis., KORAH, Valentine., SICILIANI, Paolo. Competition Law: Analysis, Cases, & Materials, Oxford: OUP. 2019. str. 118.

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ Competition policy brief Evropské komise, vydání 8., červen 2014. Dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/ellar/c57ffb7-9aeb-11e6-868c-01aa75ed71a1.0001.01/DOC_1 [cit. 11.5.2021].

řeší je licencování za podmínek FRAND. Tedy za podmínek, které jsou spravedlivé, rozumné a nediskriminační. V případě, že jsou podmínky FRAND během licencování mezi stranami dodrženy, je možnost zneužití dominantního postavení soutěžitelem snížena na minimum.²⁰

Na druhou stranu, jak sama Evropská komise na svých stránkách doplňuje: „*Proces standardizace založený na patentově chráněných technologiích výrazně přispívá průmyslové inovaci a konkurenceschopnosti.*“²¹ Evropská komise podporuje zdokonalení tohoto procesu, a to za účelem usnadnění licencování interoperabilních technologií.²² Úloha Evropské komise v tomto procesu je nastavit stabilní, efektivní a férová pravidla ve vztahu k licencování PST.²³ Z výše uvedených vyjádření Evropské komise lze tudíž dovozovat, že Evropská komise proces standardizace patentů podporuje a za tímto účelem se snaží nastavovat pravidla, která by vedla chování vlastníků PST k souladu s soutěžně-právními předpisy Evropské unie.

2.1 Právní rámec v kontextu diplomové práce

Tato práce hodnotí v kontextu soutěžního práva EU posuzování zneužití dominantního postavení soutěžitelů, kterým svědčí vlastnické právo k patentům na standardizovanou technologii. Právní rámec týkající se zneužití dominantního postavení v rámci evropského práva, tkví v článku 102 SFEU.

Článek 102 SFEU stanovuje, že: „*S vnitřním trhem je neslučitelné, a proto zakázané, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy, aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na vnitřním trhu nebo jeho podstatné části. Takové zneužívání může zejména spočívat: a) v přímém nebo nepřímém vynucování nepřiměřených nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek; b) v omezování výroby, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů; c) v uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění*

²⁰ K licencování za podmínek FRAND dále srov. kapitolu 2.4 této diplomové práce.

²¹ Evropská komise. Standard Essential Patents. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/patents/standards_en [cit. 11. 5. 2021].

²² Tamtéž.

²³ Sdělení Evropské komise ze dne 25. 11. 2020, „Maximální využití inovačního potenciálu EU“, „Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU“, COM(2020) 760 final.

*stejně povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži; d) v podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisí.*²⁴

Z jazykového výkladu a analýzy článku 102 SFEU lze tudíž dovodit, že tento článek rozlišuje chování podniku (soutěžitele)²⁵ na dvě základní jednání, a to konkrétně na vykořisťovatelské nebo vylučující.²⁶ Za vykořisťovatelské praktiky lze označit takové jednání soutěžitele, který s ohledem na svou tržní sílu vykořisťuje své obchodní partnery a zákazníky.²⁷ Jedná se například o praktiky příliš vysokých (excesivních) cen, nespravedlivých smluvních podmínek nebo omezení výroby, prodeje a vývoje.²⁸ Odborná literatura na druhou stranu k zneužití dominantního postavení dodává, že (zne)užití tržní síly soutěžitelem může vést také k motivaci inovovat, soutěžit a hledat způsoby jak lépe uspokojit spotřebitelskou poptávku.²⁹

Na druhou stranu, vylučovací praktiky dominantního podniku jsou zaměřeny na uzavření trhu nebo vyloučení soutěžitelů z trhu. Tento nucený odchod ostatních soutěžitelů z trhu má za následek, že dojde k uzavření trhu, což vede k tomu, že soutěžitelé s velkou tržní silou jsou schopni znemožnit expanzi stávajícím konkurentům na tento trh. Případně jsou schopni zamezit přístupu na tento trh potenciálním konkurentům. V obou dvou případech takovéto jednání vede mimo jiné k poškození spotřebitele a jeho blahobytu. Soutěžitel, který skrz svou tržní sílu trh uzavřel, získává

²⁴ Smlouva o fungování Evropské unie, uveřejněné v Úředním věstníku pod značkou C 326 dne 26. 10. 2012, článek 102.

²⁵ Česká úprava soutěžního práva a práva hospodářské soutěže používá namísto termínu „podnik“ pojem „soutěžitel“. Z věcného hlediska se jedná ovšem o synonyma.

²⁶ JONES, Alison. SUFRIN, B. E. EU Competition Law : text, cases, and materials. Oxford, United Kingdom New York, NY: Oxford University Press, 2014. str. 367. Dělení na vykořisťovatelské a vylučující jednání bylo poprvé rozlišeno v rozsudku Evropského soudního dvora ze dne 21. 2. 1973, Case 6/72, Europemballage Corporation and Continental Can Company Inc. v. Komise, ECLI:EU:C:1973:22.

²⁷ JONES, Alison. SUFRIN, B. E. EU Competition Law : text, cases, and materials. Oxford, United Kingdom New York, NY: Oxford University Press, 2014. str. 367.

²⁸ KINDL, Jiří. Soutěžní právo. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. str. 438, 449, 451.

²⁹ FAULL, Jonathan, NIKPAY, Ali. The EU Law of Competition. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014. str. 334.

na tomto trhu dominantní postavení a může se chovat nezávisle na ostatních soutěžitelích.³⁰ Mezi takové vylučovací praktiky patří například odmítnutí dodávat zboží či služby.³¹

Z Pokynů k prioritám Evropské komise v oblasti prosazování práva při používání článku 82 Smlouvy o ES se podává, že Evropská komise zasáhne proti údajně zneužívajícímu vylučujícímu jednání pouze za přítomnosti stálých a přesvědčivých důkazů prokazujících, že takové jednání pravděpodobně povede k protisoutěžnímu uzavření trhu.³² Jinými slovy, Evropská komise deklaruje, že zasáhne až tehdy, kdy bude přesvědčivě prokázáno, že účinek údajného zneužívajícího chování je skutečnou nebo pravděpodobnou újmou pro spotřebitele či trh.

Výše uvedené pokyny Evropské komise k článku 82 SES ovšem poskytují pouze „obecné“ informace k zneužití dominantního postavení a nevěnují se otázkám, které souvisí s právem duševního vlastnictví či k patentům na standardizovanou technologii.³³ Na rozdíl od Pokynů k použitelnosti článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci, které se vztahem soutěžního práva EU (článku 101 SFEU) a právem duševního vlastnictví či otázkami související s PST zabývají přímo.³⁴

³⁰ Generální ředitelství Evropské komise pro hospodářskou soutěž. Discussion paper on the application of Article 82 of the Treaty to exclusionary abuses”. Brusel. prosinec 2005, bod 11, Dostupné z: <http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/others/discpaper2005.pdf>

³¹ KINDL, Jiří. Soutěžní právo. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. str. 371.

³² Sdělení Evropské komise Pokyny k prioritám Komise v oblasti prosazování práva při používání článku 82 Smlouvy o ES na zneužívající chování dominantních podniků vylučující ostatní soutěžitele, uveřejněné v Úředním věstníku pod značkou 2009/C 45/02 dne 24. 2.2009, odst. 20.

³³ Mimo jiné byly tyto pokyny Komise z řad akademiků kritizovány za svou vágnost a normativní popisnost. K tomuto např. srov. PIERCE, Justin. Is There Sufficient Judicial Review in Assessing Economic Evidence in Article 102 TFEU Cases? 2013. str. 37. [cit. 7. 6. 2021]. Dostupné z: <http://ssrn.com/abstract=2329924>.

³⁴ Sdělení Evropské komise Pokyny k použitelnosti článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci, uveřejněné v Úředním věstníku pod značkou 2011/C 11/01 dne 14. 1. 2011, kapitola 7.

2.2 Standardizační organizace

Standardizovat normu lze třemi způsoby.³⁵ První, méně častý způsob, je označován jako *právní standardizace*, která se děje skrz zásahy vlády a právní regulace technických parametrů výrobků.³⁶ Druhým způsobem je vznik technického řešení jako dominantního na trhu prostřednictvím ostré konkurence. Taková norma je praxí označována jako *de facto standard*.³⁷ Třetím, nejrozšířenějším, standardizačním procesem je *standardizace prostřednictvím průmyslové spolupráce pod záštitou normalizačních organizací*.³⁸

Standardizační organizace jsou soukromoprávní sdružení sdružující členy, kteří jsou subjekty buď soukromého nebo veřejného práva. Mimo jiné standardizační organizace taktéž zahrnují i národní standardizační organizace.³⁹ Účelem, pro který tyto organizace vznikají, je koordinace samotného standardizačního procesu či vývoj, propagace a produkce technických standardů.⁴⁰ V kontextu Evropské unie je právní rámec standardizačních organizací upraven nařízením č. 1025/2012, o evropské normalizaci, které: „[stanovuje] *pravidla, pokud jde o spolupráci mezi evropskými normalizačními organizacemi, národními normalizačními orgány, členskými státy a Komisí, stanovení evropských norem a produktů evropské normalizace pro výrobky a pro služby na podporu legislativní činnosti a politik Unie, určování technických specifikací IKT⁴¹, na něž*

³⁵ TSILIKAS, Haris. Huawei v. ZTE in Context – EU Competition Policy and Collaborative Standardization in Wireless Telecommunications. (únor 2017). International Review of Intellectual Property and Competition Law. č. 48., str. 152.

³⁶ Příkladem právního standardu mohou být dle GILBERT, Richard. Competition Policy for Industry Standards. (Říjen 2012). University of California, Berkeley. [cit. 11. 5. 2021]. str. 2–3. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2273333>. například normy pro emise paliva.

³⁷ Příkladem de facto standardu je například rozvržení písmen na klávesnici ve formátu QWERTY. Srov. CABRAL, Luis. Introduction to industrial organization. Cambridge, Mass: MIT Press, 2000. str. 316–318.

³⁸ GERADIN, Damien. RATO, Miguel. Can Standard-Setting Lead to Exploitative Abuse? A Dissonant View on Patent Hold-Up, Royalty Stacking and the Meaning of FRAND. (duben 2006). European Competition Journal. [cit. 11. 5. 2021]. str. 3–4. Dostupné z: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=946792.

³⁹ BIDDLE, Bradford. No Standard for Standards: Understanding the ICT Standards-Development Ecosystem. V: CONTRERAS, Jorge. The Cambridge handbook of technical standardization law: competition, antitrust, and patents. Cambridge: Cambridge University Press 2018. str. 18.

⁴⁰ BOSWORTH, Scott, D., MANGUM, Russell, W., III., MATOLO, Eric, C. ‘FRAND Commitments and Royalties for Standard Essential Patents’. V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open, 2018. str. 22.

⁴¹ Informační a telekomunikační technologie.

*je možné odkazovat, financování evropské normalizace a zapojení zúčastněných stran do evropské normalizace.*⁴²

Standardizační organizace plní v kontextu standardizace trojí funkci. Zjišťovací funkcí zjišťují a potvrzují hodnoty různých kombinací norem. Standardizační funkcí pak usměrňují diskuze relevantních výrobců k dané normě a samotný standard normují. Třetí a v kontextu této práce nejdůležitější funkce, kterou standardizační organizace sledují, je regulativní. Touto funkcí jsou vlastníci patentů pobízeni, aby v rámci standardizační organizace poskytli ostatním členům licence ke svým technologiím za spravedlivých, rozumných a nediskriminačních podmínek.⁴³

Evropská komise oficiálně uznává tři standardizační organizace či platformy:⁴⁴ European Committee for Standardisation (CEN)⁴⁵, European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC)⁴⁶ a European Telecommunications Standards Institute (ETSI)⁴⁷. Mezi další standardizační organizace lze řadit například Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE), International Organization for Standardization (ISO), International Telecommunications Union (ITU).

Samotný proces stanovování norem je založen na dohodě mezi jednotlivými soutěžiteli v daném průmyslovém odvětví. Konsenzem na této dohodě dochází u vlastníka patentu, jehož patent je pro normu označen za nezbytný, k udělení tržního monopolu. Tímto procesem dojde k vyloučení alternativních patentů či technologií, které v daném odvětví existují. Jakmile dojde k přijetí normy,

⁴² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25.10.2012 o evropské normalizaci, uveřejněné v Úředním věstníku EU pod značkou L316/12 dne 14. 11. 2012, čl. 1 odst. 1.

⁴³ LERNER, Josh., TIROLE, Jean. Standard-Essential Patents. *Journal of Political Economy*. (červen 2015). ročník 123, č. 3. str. 548.

⁴⁴ Evropská komise. Key players in European Standardisation. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/key-players_en.

⁴⁵ Evropský výbor pro normalizaci je platforma, které sdružuje národní normalizační orgány 34 evropských zemí. CEN poskytuje platformu pro vývoj evropských norem a dalších technických dokumentů ve vztahu k různým druhům výrobků, materiálů, služeb a postupů. Srov. <https://www.cen.eu/about/Pages/default.aspx>.

⁴⁶ CENELEC odpovídá za standardizaci v oblasti elektrotechnického inženýrství. CENELEC připravuje normy, které pomáhají usnadňovat obchod mezi zeměmi, vytvářet nové trhy, snižovat náklady na dodržování předpisů a podporovat rozvoj jednotného evropského trhu. Srov. <https://www.cenelec.eu/aboutcenelec/whoweare/index.html>.

⁴⁷ ETSI podporuje včasný vývoj, ratifikaci a testování celosvětově platných norem pro systémy, aplikace a služby využívající informační a komunikační technologie. Zahrnuje přes 900 členů z 65 zemí a 5 kontinentů. Srov. <https://www.etsi.org/about>.

není *de facto* možné vyrobit produkt, který by byl postaven na dané normě, bez toho aniž by zároveň došlo k porušení práv duševního vlastnictví. Jakmile se patentovaná technologie stane základem pro samotnou normu, dané technologické odvětví se uzavře. K takovému uzavření dojde například pro důvody, že přechod na jinou technologii je buď cenově náročný či nemožný, nebo jiná technicky podobná technologie ani neexistuje.⁴⁸ Z výše uvedeného lze mimo jiné tudíž dovozovat, že pro zisk dominantní tržní síly potřebuje vlastník PST konsenzus ostatních členů v rámci standardizačních organizací.⁴⁹

Technické standardy jsou vypracovány obvykle soukromými firmami v rámci standardizačních organizací. Tento proces spojuje vývojáře a implementátory technologií ochotné spolupracovat na vývoji komunikačních standardů a podporovat rozsáhlé šíření inovací ve společnosti.⁵⁰ Samotné standardizační organizace ve skutečnosti normy nestanovují, ale slouží jako platforma, jež umožňuje jednotlivým členům své patenty „odtajnit“ a poskytnout je ostatním členům organizace.⁵¹ Působí tudíž spíše jako místo pro vývoj a vytváření technických specifikací.^{52 53}

Standardizační dohody uzavřené v rámci standardizačních organizací mezi jednotlivými členy jsou obecně považovány za prostředek, který vede ke zvýšení efektivnosti v daném odvětví. Jejich cílem je zajistit kompatibilitu a interoperabilitu mezi výrobky, podporovat inovaci a snižovat náklady zvýšením objemu vyrobených produktů. Zároveň jsou tyto dohody prospěšné i z pohledu

⁴⁸ LIANOS, Ioannis., KORAH, Valentine., SICILIANI, Paolo. *Competition Law: Analysis, Cases, & Materials*, Oxford: OUP. 2019. str. 118.

⁴⁹ GRASSO, Anthony. ‘Selected Issues in SEP Licensing in Europe: The Antitrust Perspective.’ V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. *Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues*. Singapore: Springer Open. 2018. str. 80.

⁵⁰ BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. *FRAND Licensing Levels under EU Law* (5. 2. 2020). *European Competition Journal*. [cit. 11. 5. 2021]. str. 2, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.

⁵¹ MALDONADO, Cassandra. *Breaching RAND and Reaching for Reasonable: Microsoft v. Motorola and Standard-Essential Patent Litigation*. *Berkeley Technology Law Journal*, ročník 29, 2014, str. 425.

⁵² BARON, Justus., CONTERAS, Jorge., HUSOVEC, Martin., LAROUCHE, Pierre., *Making the Rules: The Governance of Standard Development Organizations and their Policies on Intellectual Property Rights*, Lucemburk: Publications Office of the European Union. 2019. str. 31-33. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC115004>.

⁵³ Odborná veřejnost taktéž někdy místo označení „standardizační organizace (*Standard Setting Organization*)“ pracuje s označením „standardizační vývojové organizace (*Standard Development Organization*)“. BARON, Justus., CONTERAS, Jorge., HUSOVEC, Martin., LAROUCHE, Pierre., *Making the Rules: The Governance of Standard Development Organizations and their Policies on Intellectual Property Rights*, Lucemburk: Publications Office of the European Union. 2019. str. 31-33. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC115004>.

hospodářské soutěže, neboť jejich prostřednictvím je samotná soutěž posilována, ať už například tím, že spotřebitelům umožňují snadnější přechod mezi jednotlivými výrobky a technologiemi či integraci trhu.⁵⁴

Výsledek standardizačního procesu má za následek, že výrobci produktů, ke kterým se váže interoperabilní norma a které jsou legálně uváděny na trhu, jsou chráněny proti nárokům týkající se porušení práva duševního vlastnictví majitelů PST. Této ochrany se v zásadě dá dosáhnout například udělením licence ze strany vlastníka PST. Vlastník patentu na standardizovanou technologii může „dát k dispozici“ svůj patent taktéž jinými prostředky, ať už se jedná například o dohodu o neuplatňování práv ve vztahu k danému PST nebo se rozhodne, že nebude nelicencované využívání svého patentu vymáhat.⁵⁵

Standardizační organizace přijímají skrze své orgány pravidla, kterými stanovují mimo jiné samotný rámec přijímání standardů.⁵⁶ Aktuální praxe těchto standardizačních organizací klade důraz na samotnou podstatu technických řešení patentů. Ideálně by tedy měl patent pokrývat jedno technické řešení, které je chráněno právem duševního vlastnictví v rámci standardizační organizace. Takový patent by zároveň nemělo být možné využívat jiným než odsouhlaseným způsobem.

2.3 Licencování

2.3.1 Křížové licencování

V praxi se patenty na standardizovanou technologii většinou jednotlivě nelicencují. Je více běžné, že v rámci standardizačních organizací dochází k licencování celých patentových portfolií. Tato praxe je výhodná zejména pro potenciální nabyvatele licencí, pro které je v tomto případě licenční řízení mnohem snazší, a to zejména s ohledem na zdlouhavý a často i velice negociačně složitý

⁵⁴ GRASSO, Anthony. ‘Selected Issues in SEP Licensing in Europe: The Antitrust Perspective. ‘V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open. 2018. str. 81.

⁵⁵ BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). European Competition Journal. [cit. 11. 5. 2021]. str. 2, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.

⁵⁶ K tomu srov. například nařízení Evropského ústavu pro telekomunikační normy (ETSI), verze 43, [cit. 15. 6. 2021]. Dostupné z: https://portal.etsi.org/directives/43_ETSI_directives_20_may_2021.pdf.

průběh. Zároveň je pro tyto nabyvatele výhodou, že získávají licence k celému portfoliu patentů, které mohou využít ve svých dalších produktech a technologiích.

Licenci udělenou k PST lze dělit, co do jejího užití na výhradní, nevýhradní a jedinečnou. Populární ve vztahu k PST je taktéž tzv. křížová licence,⁵⁷ která je v zásadě dohodou dvou soutěžitelů o vzájemném užívání patentů či patentových portfolií.⁵⁸ Křížové licence jsou výhodné zejména v případech, kdy patenty dvou výrobců jsou spolu kompatibilní, a tudíž využitím toho druhého patentu dojde k maximalizaci efektivity nebo využití patentu prvního výrobce. Výhoda křížového licencování, se projeví zejména v případě, pokud se jednotliví vlastníci patentů dohodnou na bezpoplatkové licenci. Právě takto mohou docílit toho, že budou mezi sebou volně soutěžit ve vztahu k cenotvorbě a výrobě svých produktů. Zároveň se daní výrobcem nemusí obávat, že by porušovali práva duševního vlastnictví k patentu toho druhého.⁵⁹

Princip fungování křížového licencování v praxi popisuje materiál od Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) na příkladu koupě auta:

*„Řidič chce vyměnit své staré BMW 328i za novou Toyotou Camry. V autobazaru se rozhodne přijmout nabídku dealera, že za své staré auto dostane příspěvek na výměnu ve výši ceny Camry. V rámci této transakce tedy dochází k tomu, že dealer i řidič nakupují a prodávají současně. Řidič nabízí koupí ojetého BMW za cenu rovnající se příspěvku na výměnu [za nové auto]. Čím lepší je stav použitého BMW, tím vyšší příspěvek na výměnu dealer řidiči poskytne k čisté ceně.“*⁶⁰

V zásadě ke stejné transakci jako výše uvedená v příkladu výše, dochází, když si dva vlastníci patentových portfolií udělí křížovou licenci. Dojde k nastavení vzájemných licenčních poplatků za možnost využití práv duševního vlastnictví patentového portfolia toho druhého. Licenční poplatek uvedený v křížové licenci funguje na bázi „čistého vyrovnávacího poplatku“. Pokud

⁵⁷ V angličtině označována jako tzv. cross-license.

⁵⁸ SHAPIRO, Carl. Navigating the Patent Thicket: Cross Licenses, Patent Pools, and Standard-Setting (březen 2001). [cit. 13. 5. 2021]. str. 9. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=273550>.

⁵⁹ Tamtéž, str. 9

⁶⁰ SIDAK, Gregory. v WIPO Magazine. How Licensing Standard-Essential Patents Is Like Buying a Car. (červen 2015). str. 1. [cit. 20. 5. 2021]. Dostupné z: https://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2015/03/article_0003.html.

například licenční poplatek za patentové portfolio vlastníka A činí 10 \$ a licenční poplatek za patentové portfolio vlastníka B činí 12 \$, dojde k započtení částek a vlastník A zaplatí vlastníku B za využití jeho portfolia 2 \$.⁶¹

2.3.2 Patent pooling

Kromě křížových licencí je ve vztahu k PST možné patenty licencovat tzv. patent poolingem nebo-li patentovým fondem. Tato metoda spočívá v tom, že na základě dvou nebo vícestranných smluv jednotliví držitelé práv duševního vlastnictví k patentům agregují své patenty do jednoho fondu. Takovýto patentový fond obsahuje právo k duševnímu vlastnictví jednotlivých vlastníků či držitelů patentů, které mohou mezi sebou po zaplacení dohodnutého licenčního poplatku sdílet. Dle Evropské komise jsou ovšem patent pooly ve vztahu k PST spíše vzácné.⁶²

2.4 FRAND závazky

FRAND závazky představují v procesu stanovování norem *quid pro quo*.⁶³ Výměnou za závazek poskytovat licence za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek a včasné zveřejnění práv k duševnímu vlastnictví, dávají členové standardizačních organizací vlastníku PST příležitost získat monopol. Ten na druhou stranu souhlasí, že licenci k tomuto duševnímu vlastnictví poskytne za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek.⁶⁴ Vyjednávání

⁶¹ Tamtéž, str. 2

⁶² European Commission, Directorate-General for Enterprise and Industry. Patents and Standards: A Modern Framework for IPR-Based Standardization. Final Report. 2015 [cit. 20. 5. 2021], str. 61.

⁶³ Rozhodnutí Evropské komise ze dne 29. 4. 2014, AT.39939, Samsung, C(2014) 2891 final, bod 59. Shodně též GALLI, Niccolo. The FRAND Defense Up To Huawei/ZTE. (1. 7. 2016). Bocconi Legal Papers č. 7. [cit. 16. 6. 2021]. str. 14. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3516154>.

⁶⁴ GRASSO, Anthony. 'Selected Issues in SEP Licensing in Europe: The Antitrust Perspective.' V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open. 2018. str. 82.

o FRAND závazcích často zahrnuje pro implementátory PST dohody o křížových licencích výměnou za licenční poplatky za poskytnuté patenty či technologie.⁶⁵

FRAND závazky sledují zpravidla dva hlavní cíle. Tím prvním je „*latentní podpora*“ toho, aby firmy uplatňující normu mohly uvádět své výrobky na trh za přiměřené a férové licenční poplatky. Tím druhým cílem je poskytovat přiměřené (často peněžní) odměny těm, kteří investovali do vývoje své technologie a poskytli ji v rámci standardizační organizace.⁶⁶ FRAND závazky zároveň představují jistotu, že vlastník PST „nezablokuje“ ostatní soutěžitele, nebo nevyloučí z trhu svého konkurenta tím, že mu technologii neposkytne nebo poskytne pouze za příliš velký licenční poplatek. Případně, že PST nevyužije k tomu, aby vymáhal další licenční poplatky za další patenty, které sice nejsou patentem na standardizovanou technologii, ale s patentem na standardizovanou technologii souvisí.⁶⁷ Lze tudíž tyto závazky považovat za výhodné jak pro vlastníky PST, tak pro jejich případné nabyvatele.

Mimo jiné FRAND závazky limitují vlastníka patentu k nevykonání celého práva k patentu výměnou za to, že tento patent bude přijat jako standard, což povede k větším licenčním příležitostem v daném odvětví.⁶⁸ Zároveň členové standardizační organizace vlastníkovu PST umožňují získat monopol, který by bez FRAND závazku sice získal, ale byl by protisoutěžní.⁶⁹

⁶⁵ O'CONNOR, Dan. Standard-Essential Patents in Context: just a Small Piece of the Smartphone War Purple. (5. 3. 2013). Patent Progress, [cit. 20. 5. 2021]. Dostupné z: <http://www.patentprogress.org/03/05/standard-essential-patents-in-context-just-a-small-piece-of-the-smartphone>.

⁶⁶ LEMLEY, Mark A., SHAPIRO, Carl. A Simple Approach to Setting Reasonable Royalties for Standard-Essential Patents (5. 11. 2013). Stanford Public Law Working Paper No. 2243026, Berkeley Technology Law Journal 1135 (2013). [cit. 20. 5. 2021]. str. 1137. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2243026>. Shodně taktéž BOSWORTH, Scott, D., MANGUM, Russell, W., III., MATOLO, Eric, C. 'FRAND Commitments and Royalties for Standard Essential Patents'. V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. (ed.) Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open, 2018. str. 24.

⁶⁷ BOSWORTH, Scott, D., MANGUM, Russell, W., III., MATOLO, Eric, C. 'FRAND Commitments and Royalties for Standard Essential Patents'. V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. (ed.) Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open, 2018. str. 25.

⁶⁸ LEMLEY, Mark A., SHAPIRO, Carl. A Simple Approach to Setting Reasonable Royalties for Standard-Essential Patents (5. 11. 2013). Stanford Public Law Working Paper No. 2243026, Berkeley Technology Law Journal 1135 (2013). [cit. 20. 5. 2021]. str. 1140. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2243026>.

⁶⁹ BOSWORTH, Scott, D., MANGUM, Russell, W., III., MATOLO, Eric, C. 'FRAND Commitments and Royalties for Standard Essential Patents'. V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. (ed.)

FRAND závazky jsou výhodné pro obě strany. Jednak zajišťují vlastníkovu patentu, že dostane přiměřeně zaplacen, na druhou stranu chrání nabyvatele licence, že nebudou ze strany vlastníka patentu „vykořisťování“, například požadavky na zaplacení příliš velkého licenčního poplatku. Obojí se v praxi děje, jak dokládají následující situace.⁷⁰

Praxe v rámci poskytování licencí na PST rozlišuje dvě negativní situace, a to jednak tzv. patent hold-up a patent hold out. Za tzv. patent hold-up situaci se označuje situace, kdy soutěžitel, který vlastní PST, požaduje za udělení licence k němu příliš vysoké (excesivní) licenční poplatky, případně vůči společnosti, která implementovala PST do své výroby, podává žalobu na zdržení.⁷¹ Tímto jednáním *de facto* soutěžitele implementujícího PST „vydírá“, neboť ten má na výběr buď platit příliš vysoký licenční poplatek, nebo daný PST přestat ve své výrobě používat. Tato varianta vytváří značné negativní externality a v konečném důsledku poškozuje hospodářskou soutěž a spotřebitele.⁷²

Opačná situace nastává u patent hold out, kdy soutěžitel neprávem (tj. bez právního titulu) zasahuje do vlastnických práv vlastníka PST a využívá tento patent bez licence a neplatí za něj ani příslušný licenční poplatek.⁷³ Takové chování si může dovolit především díky jeho velké tržní a ekonomické síle. Jinými slovy daný soutěžitel profituje právě z toho, že vlastník PST, který má menší tržní sílu, nebude moci prosadit při vyjednávání o licenčních poplatcích svou představu o výši tohoto licenčního poplatku. Takové jednání je bezesporu v rozporu s dobrou vírou a škodí vlastníkovu PST, neboť ten je ochuzen o licenční poplatky, na které má právo.

Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open, 2018. str. 25.

⁷⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 59, shodně též BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). European Competition Journal. [cit. 11. 5. 2021]. str. 2, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.

⁷¹ COLLEEN, Chien., Holding Up and Holding Out. Michigan Telecommunication and Technology Law Review. (2014). Ročník 21., č. 1. str. 2.

⁷² GRASSO, Anthony. ‘Selected Issues in SEP Licensing in Europe: The Antitrust Perspective. ‘V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. (ed.) Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open. 2018. str. 81.

⁷³ Tamtéž str. 167.

3. ROZHODOVACÍ PRAXE V KONTEXTU SOUTĚŽNÍHO PRÁVA EU

Podstatnou částí této diplomové práce je analýza rozhodovací praxe Evropské komise a Soudního dvora EU. K této rozhodovací praxi ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii lze úvodem sdělit, že existuje pouze několik rozhodnutí Evropské komise a SDEU, která jsou použitelná pro účely této diplomové práce. To zejména pro důvod, že patenty na standardizovanou technologii jsou v právu poměrně nový fenomén, jak již bylo uvedeno v úvodu této práce. Nicméně i tak, jak popsáno níže, se unijní orgány ve své rozhodovací činnosti vztahem práva k patentům a zneužitím dominantního postavení zabývaly.

Tato kapitola se dělí na dvě další podkapitoly. Prvá z nich se zabývá pojetím tzv. mimořádných okolností v kontextu rozhodovací praxe unijních orgánů. Druhá podkapitola se věnuje pojmu FRAND závazků v rozhodnutích Evropské komise a SDEU. Oba dva výše uvedené instituty jsou posuzovány ve vztahu k zneužití dominantního postavení vlastníkem PST. Mimo jiné s oběma instituty zmíněnými výše pracuje také Soudní dvůr v rozhodnutí *Huawei v. ZTE*, o kterém bude pojednáno v 4. kapitole.

3.1 Pojetí mimořádných okolností v kontextu rozhodovací praxe

Jak již bylo napsáno výše, institut mimořádných okolností umožňuje posoudit, zda vlastník práva k patentu zneužívá svého dominantního postavení či nikoli. Následující kapitola nenabízí podrobný přehled všech řízení, ve kterých se s mimořádnými okolnostmi pracovalo. Jsou vybraná pouze ta rozhodnutí, která institut mimořádných okolností rozvíjela do podoby, se kterou pracuje recentní rozhodovací praxe. Z tohoto důvodu se tato podkapitola věnuje rozhodnutím Evropské komise ve věci *Magill TV Guide* z roku 1995, *IMS Health* z roku 2001 a *Microsoft Corporation* z roku 2008 a jim navazujícím řízením u Soudního dvora EU.

3.1.1 Magill TV Guide (1995)

Vyšetřování Evropské komise pod označením *Magill TV Guide*, je prvním historickým případem, kdy Evropská komise sankcionovala soutěžitele za zneužití dominantního postavení v souvislosti

s porušením autorských práv.⁷⁴ V daném případě společnost Radio Telefis Éireann (RTÉ), jakožto provozovatel tří televizních stanic odmítl poskytovat program vysílání TV stanic jednomu určitému vydavateli, společnosti Magill. Tato společnost měla obchodní zájem na vydávání týdenních přehledů televizních programů jednotlivých TV stanic. Tyto přehledy do té doby nebyly na irském trhu vůbec vydávány.⁷⁵

Tyto vysílací programy byly ovšem chráněny autorským právem společnosti RTÉ, která si vyhradila svá práva uchovat a neposkytnout je společnosti Magill.⁷⁶ Evropská komise rozhodla, že samotná existence práva k duševnímu vlastnictví v podobě práva k televiznímu programu zakládá dominantní postavení na trhu. Zároveň dané dominantní postavení dalo společnosti RTÉ svobodu vybrat si, komu licenci na zveřejňování televizních programů udělí. Evropská komise v rámci svého rozhodnutí ovšem nařídila společnosti RTÉ, aby informace o televizním programu TV stanic poskytla.⁷⁷

Společnost RTÉ se proti tomuto rozhodnutí bránila u SDEU žalobou na zrušení rozhodnutí podle čl. 230 ES.⁷⁸ Soudní dvůr rozhodnutí Evropské komise potvrdil, s tím, že se dle jeho názoru jedná o tzv. „mimořádné okolnosti“⁷⁹, kdy vlastník práv k duševnímu vlastnictví je nucen licenci ke svému právu k duševnímu vlastnictví poskytnout, jinak v opačném případě zneužívá své dominantní postavení.⁸⁰ Neposkytnutím licence, dle názoru soudu, dojde ze strany majitele práva k duševnímu vlastnictví k vyloučení soutěže na navazujícím sekundárním trhu a zároveň takové odmítnutí poskytnutí licence není objektivně ospravedlnitelné.⁸¹ Soudní dvůr mimo jiné své rozhodnutí opřel o fakt, že společnost Magill měla opravdový zájem o poskytování

⁷⁴ SQUITIERI, Mauro. Refusals to License Under European Union Competition Law After Microsoft. *Journal of International Business and Law*. ročník 11. č. 1. str. 66. [cit. 17. 5. 2021]. Dostupné z: <https://scholarlycommons.law.hofstra.edu/jibl/vol11/iss1/4>.

⁷⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 4. 1995, C-241/91 P a C-242/91 P, RTE a ITP v. Komise, ECLI:EU:C:1995:98, bod 10.

⁷⁶ Tamtéž, bod 11.

⁷⁷ Tamtéž, bod 12.

⁷⁸ Tj. dnešní žaloba na neplatnost podle čl. 263 SFEU.

⁷⁹ V angličtině tzv. „*exceptional circumstances*“.

⁸⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 4. 1995, C-241/91 P a C-242/91 P, RTE a ITP v. Komise, ECLI:EU:C:1995:98, bod 90.

⁸¹ Tamtéž, bod 55.

agregovaného TV programu, přičemž takovýto TV program jednotlivé televize neposkytovaly. V úvahu soud taktéž vzal fakt, že po agregovaném TV programu byla ze strany spotřebitelů poptávka.⁸² Soudní dvůr pro výše uvedené důvody žalobu zamítl a rozhodnutí Evropské komise potvrdil.⁸³

Z výše uvedeného tedy implicitně vyplývá, že samotný institut mimořádných okolností je relevantní i pro patenty na standardizovanou technologii. Tyto okolnosti limitují dominantního soutěžitele, kterému svědčí právo duševního vlastnictví, neboť jej nutí za určitých podmínek licenci poskytnout. Povinnost poskytnout právo ke svému výtvaru duševního vlastnictví jde mnohdy proti zájmům vlastníka takového práva, a to například s ohledem na jeho obchodní strategii na trhu. Mezi další rozhodnutí orgánů EU, která dále institut mimořádných okolností rozvíjela, patří například ta ve věci *IMS Health*⁸⁴ či ve věci *Microsoft Corporation*.⁸⁵

3.1.2 IMS Health (2001)

Řízení vedené proti společnosti Intercontinental Marketing Services Health Inc. (IMS Health), vzniklo původně z porušení práv k duševnímu vlastnictví v Německu. Evropská komise vyšetřovala jednání této společnosti s ohledem na možné zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 82 ES.⁸⁶ Údajně protisoutěžní jednání společnosti IMS spočívalo v tom, že stejně jako v jiných zemích, shromažďovala v Německu údaje o regionálním prodeji farmaceutických výrobků.⁸⁷ Společnost tyto údaje shromažďovala v tzv. „cihlové struktuře“. Shromažďované údaje využívaly farmaceutické společnosti k odměňování obchodních zástupců a stanovování strategie prodeje zboží.

⁸² Tamtéž, bod 54.

⁸³ Tamtéž, výrok I.

⁸⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 29. 4. 2004, C-418/01, *IMS Health v. NDC Health GmbH*, ECLI:EU:C:2004:257.

⁸⁵ Rozsudek Tribunálu ze dne 27. 6. 2012, T-167/08, *Microsoft Corp. v. Komise*, ECLI:EU:T:2012:323.

⁸⁶ Rozhodnutí Evropské komise ze dne 3. 7. 2001, COMP D3/38.044, *NDC Health v. IMS Health*, uveřejněné v Úředním věstníku EU pod značkou L 059 dne 28. 2. 2002.

⁸⁷ Tyto údaje mimo jiné zahrnovaly například rozmístění lékařů a lékáren, informace o regionálních sdruženích pro lékařské vyúčtování a různé informace od národních statistických úřadů.

Tato databáze údajů společnosti IMS Health byla chráněna právem duševního vlastnictví.⁸⁸ Na trhu neexistovala žádná jiná podobně vypracovaná databáze a z tohoto důvodu se tedy způsob sběru dat společností IMS Health stal *de facto* standardem. Vývoj této databáze vznikl na základě spolupráce společnosti IMS Health a farmaceutických společností.

Na trhu lékařských databází a datových služeb v Německu působili kromě výše uvedené společnosti další dva soutěžitelé. Přičemž jeden ze soutěžitelů (NDC Health GmbH & Co. KG.), za účelem zlepšení své obchodní aktivity, žádal po společnosti IMS Health poskytnutí licence k této databázi, avšak nebyl úspěšný. Společnost IMS Health tuto nabídku odmítla a Evropská komise toto jednání považovala za zneužití dominantního postavení a společnosti uložila pokutu. Souběžně s šetřením Evropské komise probíhalo paralelně taktéž řízení u Zemského soudu ve Frankfurtu nad Mohanem o žalobě podané právě NDC Health GmbH & Co. KG. Ten v tomto řízení požádal Soudní dvůr o objasnění otázky, kdy odmítnutí dominantního soutěžitele udělit licenci k právům duševního vlastnictví zakládá porušení článku 102 SFEU, respektive zneužití dominantního postavení.

Soudní dvůr rozhodl tak, že odmítnutí udělit licenci na práva duševního vlastnictví může představovat zneužití dominantního postavení za předpokladu, že, zaprvé, přístup k produktu nebo službě chráněné právem duševního vlastnictví je nezbytný pro konkurenceschopnost na trhu. Zadruhé předmětná práva duševního vlastnictví jsou nezbytná pro výrobu nového výrobku, po němž bude poptávka spotřebitelů. Zatřetí odmítnutí udělit licenci může vyloučit hospodářskou soutěž na sekundárním trhu a začtvrté takové odmítnutí nebylo objektivně ospravedlnitelné.⁸⁹ Jedná se tedy o téměř totožné parametry mimořádných okolností, které již byly definované soudem ve výše uvedeném řízení se společností RTÉ a Magill.

⁸⁸ Rozhodnutí Evropské komise ze dne 3. 7. 2001, COMP D3/38.044, NDC Health/IMS Health, OJ L 059, bod 6.

⁸⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 29. 4. 2004, C-418/01, IMS Health v. NDC Health GmbH, ECLI:EU:C:2004:257, bod 38 a 52.

3.1.3 Microsoft Corporations (2004)

V třetím jmenovaném případě vydala Evropská komise rozhodnutí, kterým označila praktiky společnosti Microsoft za zneužívající dominantního postavení na trhu s operačními systémy, to zejména proto, že Microsoft neměl zájem ostatním soutěžitelům na trhu poskytovat různé softwarové protokoly, které byly potřeba pro vývoj operačních systémů.⁹⁰ Z uvedeného rozhodnutí Evropské komise plyne, že v případě, kdy je vstup soutěžitele na trh znemožněn právě kvůli neposkytnutí licence jejím vlastníkem, lze takové jednání soutěžitele považovat za zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU.⁹¹

Společnost Microsoft proti tomuto rozhodnutí brojila u Tribunálu žalobou na neplatnost. Tribunál sice uloženou pokutu snížil, ale jinak Evropská komise svou argumentaci obhájila a rozhodnutí bylo potvrzeno.⁹² Soud konstatoval, že aby soutěžitel nezneužíval své dominantní postavení vůči ostatním soutěžitelům tím, že jim neposkytne licence k právu duševního vlastnictví, musí být splněny tři kumulativní podmínky. Odmítnutí poskytnutí licence je zaprvé překážkou vytvoření nového produktu, po kterém existuje poptávka spotřebitelů, zadruhé takové odmítnutí není ospravedlnitelné a zatřetí odmítnutí je schopné vyloučit hospodářskou soutěž na sekundárním trhu.⁹³

Tato podkapitola si kladla za cíl přiblížit skrz vybraná rozhodnutí institut mimořádných okolností. Přičemž z výše uvedených případů lze vyvodit, že odmítnutí udělit licenci k právům duševního vlastnictví může být za některých okolností považováno jako zneužití dominantního postavení.⁹⁴ Dále z výše uvedené rozhodovací praxe plyne, že lze dominantnímu soutěžiteli uložit povinnost, aby poskytl licenci k právům duševního vlastnictví, a to v případě, kdy jsou splněna následující kritéria:

⁹⁰ Rozhodnutí Evropské komise ze dne 24. 5. 2004, COMP/C-3/37.792 – Microsoft, kapitola 3.1.1.2.

⁹¹ Tamtéž, bod 547.

⁹² Rozsudek Tribunálu ze dne 27. 6. 2012, T-167/08, Microsoft Corp. v. Komise, ECLI:EU:T:2012:323, výroková část rozsudku.

⁹³ Tamtéž, bod 134 a 139.

⁹⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 4. 1995, C-241/91 P a C-242/91 P, RTE a ITP v. Komise, ECLI:EU:C:1995:98, bod 55; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. 4. 2004, C-418/01, IMS Health v. NDC Health GmbH, ECLI:EU:C:2004:257, bod 38; rozsudek Tribunálu ze dne 27. 6. 2012, T-167/08, Microsoft Corp. v. Komise, ECLI:EU:T:2012:323, bod 139.

- i. odmítnutí udělit licenci na práva k duševnímu vlastnictví se týká výrobku nebo služby, které jsou nezbytné pro výkon určité činnosti na sekundárním trhu;
- ii. odmítnutí udělit licenci na práva k duševnímu vlastnictví může vyloučit účinnou hospodářskou soutěž na tomto sekundárním trhu;
- iii. odmítnutí udělit licenci na práva k duševnímu vlastnictví není objektivně ospravedlnitelné;
- iv. odmítnutí udělit licenci na práva k duševnímu vlastnictví brání vzniku nového výrobku, po kterém existuje potenciální poptávka spotřebitelů.⁹⁵

3.2 Pojetí FRAND závazků v kontextu rozhodovací praxe

Jak již bylo představeno v předchozí kapitole, FRAND závazek je institut, kterým se člen standardizační organizace zavazuje poskytnout licenci ke svému patentu na standardizovanou technologii za spravedlivých, rozumných a nediskriminačních podmínek. Vzhledem k tomu, že tyto závazky jsou jedním z hlavních určujících kritérií pro posouzení zneužití dominantního postavení vlastníka PST, analyzuje tato kapitola dosavadní rozhodovací praxi Evropské komise. Analýza níže uvedených rozhodnutí je zaměřena zejména na to, jak Evropská komise vyhodnocovala jednání vlastníka PST, který se zavázal poskytnout licenci k PST za FRAND podmínek. Tato kapitola se naopak nezabývá rozhodnutími SDEU ve vztahu k FRAND závazkům, neboť prvním případem, kdy se těmito závazky Soudní dvůr EU zabýval, byl případ ve věci *Huawei v. ZTE*, který je analyzován samostatně v kapitole č. 4 této diplomové práce.

3.2.1 Samsung (2014)

Ve vyšetřování Evropské komise z roku 2012 vedené proti společnosti Samsung se jednalo o to, že výrobce elektroniky Samsung byl vlastníkem patentu na standardizovanou technologii. Konkrétně se jednalo o čip zprostředkující připojení 3G na bázi UMTS v mobilních zařízeních. Společnost Samsung se v rámci standardizační organizace zavázala, že ve vztahu k standardu

⁹⁵ Shodně taktéž Sdělení Evropské komise Pokyny k prioritám Komise v oblasti prosazování práva při používání článku 82 Smlouvy o ES na zneužívající chování dominantních podniků vylučující ostatní soutěžitele, uveřejněné v Úředním věstníku pod značkou 2009/C 45/02 dne 24. 2.2009, bod 81.

UMTS: „i) bude udělovat licence ke svým patentům vázaným ke standardu UMTS a ii) bude tyto licence poskytovat za podmínek FRAND.“⁹⁶ Evropská komise zahájila řízení se společností Samsung z toho důvodu, že Samsung v rámci standardizační organizace ETSI přijal FRAND závazek, který ale dále neplnil. Jinými slovy společnost Samsung nebyla ochotna licencovat svůj patent na standardizovanou technologii za spravedlivých, rozumných a nediskriminačních podmínek.

Mimo výše uvedené neplnění závazků FRAND společnost Samsung v několika evropských státech podala negatorní žalobu vůči společnosti Apple, a to z důvodu, že společnost Apple používala některé patenty na standardizovanou technologii společnosti Samsung. Pro oba výše uvedené důvody tedy: „Evropská komise dospěla k předběžnému závěru, že žádosti podniku Samsung o vydání předběžných i trvalých soudních zákazů proti podniku Apple na základě jeho patentů vázaných ke standardu UMTS vzbuzují vzhledem k mimořádným okolnostem případu a k neexistenci jakéhokoliv objektivního odůvodnění obavy, pokud jde o slučitelnost těchto žádostí s článkem 102 SFEU.“⁹⁷

Evropská komise mimo jiné ve sdělení výhrad vyjádřila obavu, že za mimořádných okolností tohoto případu a bez objektivního ospravedlnění společnost Samsung porušila článek 102 SFEU tím, že podávala vůči společnosti Apple negatorní žaloby.⁹⁸ Zároveň Evropská komise vyslovila názor, že jelikož byl standard UMTS rozšířen v celém Evropském hospodářském prostoru, je dané technologické odvětví de facto „uzamčeno“ a vlastník PST týkající se technologie UMTS se může chovat protisoutěžně.⁹⁹

Evropská komise ve svém rozhodnutí uvedla okolnosti, které vlastníka PST ospravedlňují k podání výše uvedených negatorních žalob a zároveň jej „osvobozují“ od nařčení, že podáním žaloby by zneužíval své dominantní postavení. Konkrétně se jedná o situace, kdy:

- i. potenciální nabyvatel licence je ve finanční tísní a není schopen splácet své dluhy;

⁹⁶ Rozhodnutí Evropské komise ze dne 29. 4. 2014, AT.39939, Samsung, C(2014) 2891 final, bod 108.

⁹⁷ Tamtéž, bod 3.

⁹⁸ Tamtéž, bod 52.

⁹⁹ Tamtéž, bod 57 as 58.

- ii. aktiva potenciálního nabyvatele licence jsou v jurisdikcích, které neumožňují odpovídající prostředky pro vymáhání náhrady škody; nebo
- iii. potenciální nabyvatel licence není ochoten uzavřít licenční smlouvu za podmínek FRAND, což vede k tomu, že držitel PST neobdrží za užívání svého patentu kompenzaci.¹⁰⁰

V tomto případě ze strany Evropské komise k udělení pokuty ovšem nedošlo, neboť řízení skončilo přijetím závazků podle čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003. Samsung se zavázal, že nebude u žádného soudu v Evropském hospodářském prostoru žádat o vydání soudního zákazu pro porušení svých PST uplatňovaných v chytrých telefonech a tabletech. Zároveň se Samsung zavázal, že své PST poskytne tomu nabyvateli licence, který bude souhlasit se zvláštním licenčním rámcem.

3.2.2 Motorola (2014)

Podobné řízení týkající se telekomunikačního patentu na standardizovanou technologii přihlášeného u standardizační organizace ETSI bylo vedeno se společností Motorola. Evropská komise došla k názoru, že Motorola zneužila své dominantní postavení na trhu s licencemi na technologie GPRS, nicméně v souladu s principem *nulla poena sine lege*, nedošlo k uložení žádné pokuty, neboť jak odůvodnila Evropská komise: „*neexistuje žádná judikatura soudů Evropské unie, která by se zabývala legalitou soudních zákazů vydaných na základě patentů SEP podle článku 102 SFEU, a že vnitrostátní soudy se v této otázce doposud dobraly odlišných závěrů.*“¹⁰¹

Jednání společnosti Motorola spočívalo ve skutku, že nutila společnost Apple jakožto potenciálního nabyvatele licence k tomu, aby přijala licenci k celému jejímu portfoliu PST. Dle názoru Evropské komise takové jednání, které vynucuje uzavření licence k celému portfoliu,

¹⁰⁰ Tamtéž, bod 67.

¹⁰¹ Rozhodnutí Evropské komise ze dne 29. 4. 2014, AT.39985, Motorola, C(2014) 2892 final, bod 561.

může být v rozporu s pravidly evropského soutěžního práva, zvláště v případech, kdy vlastník PST, který je chráněn FRAND závazky, žaluje potenciálního nabyvatele u soudů.¹⁰²

Evropská komise se vyslovila pro názor, že potenciální nabyvatel licence, který čelí hrozbě soudních příkazů ze strany vlastníka PST, nemá jinou možnost než přistoupit na tyto (často nevýhodné) licenční podmínky vlastníka PST. Tyto podmínky nebývají v souladu se závazky FRAND. Evropská komise ve svém rozhodnutí mimo jiné uvedla, že pouhá hrozba soudního řízení či negatorní žaloby je při analýze zneužití dominantního postavení vlastníka PST relevantní.¹⁰³

Z rešerše a analýzy odborné literatury k tomuto řízení vyplývá, že Evropská komise v tomto případě nemohla využít svůj „test“ mimořádných okolností, který byl uveden v řízení se společností IMS Health, neboť dané řízení bylo jiné ve dvou parametrech.¹⁰⁴ Zaprvé, jednání na trhu společnosti Motorola se odlišovalo od jednání společnosti IMS Health, jelikož společnost Motorola nešlo o vyloučení jejího konkurenta z trhu. Společnost Motorola však po nabyvateli licence, společnosti Apple, požadovala, aby přijala bez dalšího její licenční podmínky, což lze považovat za odmítnutí udělit licenci.¹⁰⁵

Zadruhé, společnost Motorola svým jednáním nebránila vzniku nového výrobku a neměla v úmyslu vyloučit hospodářskou soutěž na sekundárním trhu. Soudní příkaz společnosti Motorola žádným způsobem neomezil inovaci ani vznik nového výrobku na sekundárním trhu. Mohl ovšem omezit hospodářskou soutěž prostřednictvím substituce výrobků.¹⁰⁶

Z uvedeného řízení tedy vyplývá, jednak to, že je nutné zkoumat okolnosti jednotlivých řízení individuálně a nelze podmínky mimořádných okolností (jak vytýčeny v případech výše) vztáhnout na vlastníky PST bez dalšího. Za druhé lze z tohoto rozhodnutí dovodit, že v případě, kdy druhý soutěžitel nemá reálnou šanci o licenčních podmínkách k PST negociovat, může být toto

¹⁰² Tamtéž, bod 486.

¹⁰³ Tamtéž; obdobně taktéž rozhodnutí Evropské komise ze dne 13. 2. 2012, COMP/M.6381, Google/Motorola Mobility, C(2012) 1068, bod 107.

¹⁰⁴ BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). European Competition Journal. [cit. 5. 6. 2021]. str. 17, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.

¹⁰⁵ Tamtéž.

¹⁰⁶ Tamtéž.

považováno za odmítnutí udělit licenci, tedy v případě patentů na standardizovanou technologii lze na takové jednání nahlížet jako na zneužití dominantního postavení vlastníkem PST.

3.3 Zhodnocení rozhodovací praxe

V rámci této kapitoly došlo k představení stěžejních rozhodnutí, které jsou spjaty s patenty na standardizovanou technologii. V první části kapitoly byl analyzován institut tzv. mimořádných okolností, které za určitých podmínek nutí vlastníka práva k duševnímu vlastnictví poskytnout svou licenci. Z výše uvedených případů ve věci *Magill TV Guide*, *IMS Health* a *Microsoft Corporation* tudíž plyne, že se jedná o následující okolnosti:

- i. odmítnutí udělit licenci k právům duševního vlastnictví se týká výrobku nebo služby, které jsou nezbytné pro výkon určité činnosti na sekundárním trhu;
- ii. odmítnutí udělit licenci k právům duševního vlastnictví může vyloučit účinnou hospodářskou soutěž na tomto sekundárním trhu;
- iii. odmítnutí udělit licenci k právům duševního vlastnictví není objektivně ospravedlnitelné;
- iv. odmítnutí udělit licenci k právům duševního vlastnictví brání vzniku nového výrobku, po kterém existuje potenciální poptávka spotřebitelů.

V případě, že dojde ke splnění výše uvedených podmínek, může být vlastník patentu přinucen k poskytnutí licence. Tento fakt je samozřejmě důležitý pro účely této diplomové práce, neboť institut mimořádných okolností je relevantní i pro patenty na standardizovanou technologii. Dalším stěžejním institutem, který je spjat s PST, a který byl pomocí rozhodovací praxe analyzován v druhé části této kapitoly, jsou FRAND závazky.

Z analýzy příslušných rozhodnutí k FRAND závazkům vyplynulo, že Evropská komise považovala jednání vlastníka PST za zneužívající své dominantní postavení v případech, kdy vůči nedobrověrnému nabyvateli licence podával negatorní žaloby. Tyto žaloby ovšem dle názoru Evropské komise byly ospravedlnitelné za podmínek, kdy:

- i. nedobrověrný nabyvatel nebyl schopen splácet své dluhy,
- ii. jeho aktiva se nacházela v jurisdikcích, která neumožňovala efektivně vymáhat náhradu škody, anebo

iii. nedobrověrný nabyvatel nebyl ochoten uzavřít licenční smlouvu za podmínek FRAND.

Z výše uvedeného shrnutí se pro účely zodpovězení hypotézy této diplomové práce podává, že jednání vlastníka PST, který podává proti nedobrověrnému nabyvateli licence negatorní žalobu, nelze bez dalšího považovat za zneužívající dominantní postavení. Je třeba v jednotlivých případech posuzovat právě to, zda se například nemůže jednat o institut mimořádných okolností, či případně zda v daném případě neexistují podmínky, které by podání negatorní žaloby ospravedlňovaly.

4. HUAWEI V. ZTE (2015)

Vzhledem k malému množství rozhodovací praxe existovala celá řada právních otázek ve vztahu k PST a zneužití dominantního postavení, která nebyla na úrovni unijních orgánů řešena. Jinými slovy, nebylo zcela jasné, kdy vlastníci PST zneužívají své dominantní postavení. Z rešerše v odborné literatuře plyne, že mezi takové otázky, které rozhodovací praxí nebyly řešeny ve vztahu k PST patří například nedostatek právní jistoty a legitimního očekávání.¹⁰⁷ Tato kapitola se ovšem těmto aspektům nevěnuje, ale analyzuje a pojednává o rozhodnutí Soudního dvora *Huawei v. ZTE*. Konkrétně dochází k analýze ve dvou rovinách, které byly představeny v úvodu této práce. Zároveň se tato kapitola taktéž věnuje komparaci dříve uvedených závěrů v rozhodovací praxi Evropské komise se závěry Soudního dvora v tomto řízení.

4.1 Skutkové okolnosti

Společnost Huawei Technologies Co. Ltd.¹⁰⁸ je vlastníkem patentu na standardizovanou technologii LTE¹⁰⁹, který oznámila standardizační organizaci ETSI a zavázala se poskytnout licence třetím osobám za podmínek FRAND.¹¹⁰ Společnost ZTE Deutschland GmbH¹¹¹ je vlastníkem několika patentů k technologii LTE vytvořené v rámci standardizační organizace ETSI.¹¹² Společnost ZTE mimo jiné uvádí na trh produkty, které využívají, respektive fungují na principu technologie LTE, tak jak je specifikována a popsána ve výše uvedeném patentu na standardizovanou technologii společnosti Huawei. Z užívání tohoto patentu ve svých produktech společnost ZTE neplatí společnosti Huawei žádné licenční poplatky a ani nepodává tzv. úplnou zprávu o využívání tohoto PST.¹¹³

¹⁰⁷ BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). European Competition Journal. [cit. 6. 6. 2021]. str. 3, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.

¹⁰⁸ Dále uváděno jen jako Huawei.

¹⁰⁹ Tento patent je zapsán jako evropský patent v evropském rejstříku pod číslem EP 2 090 050 B 1 a názvem „*Proces a zařízení k vytvoření synchronizačního signálu ve spojovacím systému*“.

¹¹⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 22.

¹¹¹ Dále uváděno jen jako ZTE.

¹¹² Tamtéž, bod 40.

¹¹³ Tamtéž, bod 26.

Mezi lety 2010 a 2011 zahájily tyto společnosti společná jednání, která se týkala porušení práv k výše uvedenému patentu a možnosti licencovat další standardy za podmínek FRAND.¹¹⁴ Ani jedna společnost ovšem nebyla v negociacích příliš úspěšná, neboť společnost Huawei požadovala příliš velké licenční poplatky a společnost ZTE chtěla o PST uzavřít křížovou licenční smlouvu.¹¹⁵ Pro tyto důvody společnost Huawei podala žalobu u Zemského soudu v Düsseldorfu vůči společnosti ZTE, tak, aby se zdržela svého protiprávního jednání spočívající v nezákonném využívání patentu na standardizovanou technologii.¹¹⁶

Z vyjádření Zemského soudu v Düsseldorfu k této věci plyne, že měl výhrady k posouzení podané žaloby, neboť měl za to, že spor závisí na právní otázce, zda negatorní žaloba podaná ze strany společnosti Huawei může představovat z pohledu soutěžního práva EU zneužití dominantního postavení. Tato otázka byla v minulosti na úrovni Evropské komise i německého Spolkového soudního dvora řešena, nicméně vzájemně nekonvenuje a odporuje si. Je tomu právě pro názor Spolkového soudního dvora, který v rozhodnutí ve věci *Orange Book Standard* uvedl, že potenciální nabyvatel licence, který čelí negatorní žalobě, se může bránit argumentem, že vlastník PST zneužívá své dominantního postavení na trhu pouze tehdy, pokud:

- i. potenciální nabyvatel licence nabídne vlastníku PST uzavřít licenční smlouvu za určitý licenční poplatek nebo za sazbu, kterou nabídne vlastník PST a ta bude přezkoumána ze strany soudu;
- ii. se potenciální nabyvatel licence chová, jako by byl skutečným nabyvatelem licence a platí licenční poplatky na úschovní účet.¹¹⁷

Oproti tomu Evropská komise, jak již bylo mimo jiné představeno v kapitole č. 3, ospravedlňuje podání negatorní žaloby ze strany vlastníka PST v případě, kdy:

- i. potenciální nabyvatel licence je ve finanční tísní a není schopen splácet své dluhy;

¹¹⁴ Tamtéž, bod 24.

¹¹⁵ Tamtéž, bod 25.

¹¹⁶ Kromě zdržení se protiprávního jednání, společnost Huawei požadovala mimo jiné i stažení produktů a přiznání náhrady škody. Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 27.

¹¹⁷ Rozsudek Spolkového soudního dvora (Bundesgerichtshof) ze dne 6. 5. 2009, Orange Book Standard, KZR 39/06.

- ii. aktiva potenciálního nabyvatele licence jsou v jurisdikcích, které neumožňují odpovídající prostředky pro vymáhání náhrady škody; nebo
- iii. potenciální nabyvatel licence není ochoten uzavřít licenční smlouvu za podmínek FRAND, což vede k tomu, že držitel PST neobdrží za užívání svého patentu kompenzaci.¹¹⁸

Pro tento rozpor Zemský soud v Düsseldorfu požádal Soudní dvůr o odpovědi na tyto předběžné otázky:

- 1) *„Zneužívá majitel [patentu na standardizovanou technologii], který vůči standardizační organizaci vyjádřil svoji připravenost udělit třetím osobám licenci za podmínek [FRAND], své dominantní postavení, když vůči porušovateli podá žalobu na zdržení se jednání, i když porušovatel vyjádřil svoji připravenost k jednání o takové licenci,*

nebo

je třeba mít za to, že ke zneužití dominantního postavení dojde až tehdy, když porušovatel učinil majiteli patentu přijatelnou nepodmíněnou nabídku na uzavření licenční smlouvy, kterou majitel patentu nemůže odmítnout, aniž by porušovatele nespravedlivě omezil nebo porušil zásadu zákazu diskriminace, a porušovatel již před udělením licence splní smluvní povinnosti za předešlé užívání?

- 2) *Pokud ke zneužití dominantního postavení dojde již v důsledku připravenosti porušovatele k jednání:*

Klade článek 102 SFEU zvláštní kvalitativní nebo časové požadavky na takovou připravenost k jednání? Je možné mít za to, že porušovatel je připraven jednat, jestliže pouze obecným způsobem (ústně) prohlásil, že je připraven zahájit jednání, nebo musí porušovatel již jednání zahájit, například tím, že uvede konkrétní podmínky, za kterých je připraven uzavřít licenční smlouvu?

¹¹⁸ Rozhodnutí Evropské komise ze dne 29. 4. 2014, AT.39939, Samsung, C(2014) 2891 final, bod 67.

- 3) *Je-li podání přijatelné nepodmíněné nabídky na uzavření licenční smlouvy podmínkou pro zneužití dominantního postavení:*

Klade článek 102 SFEU zvláštní kvalitativní nebo časové požadavky na takovou nabídku? Musí nabídka obsahovat všechna ustanovení, která jsou obvykle v licenčních smlouvách v příslušné technické oblasti obsažena? Může být konkrétně nabídka podmíněna skutečným užíváním výše uvedeného patentu či jeho platností? [...] “¹¹⁹

Soudní dvůr s ohledem na svou dřívější rozhodovací praxi uvedl, že je mimo jiné výsadním právem majitele práva duševního vlastnictví (tedy i majitele k PST) vykonávat toto právo, i když k němu dochází ze strany podniku, který se nachází v dominantním postavení. Jinými slovy, výkon práva k duševnímu vlastnictví, například v podobě podání žaloby na ochranu takového práva, nemůže samo o sobě bez dalšího představovat zneužití dominantního postavení.¹²⁰ Soudní dvůr dále uvedl, že výkon výlučného práva spojeného s právem duševního vlastnictví může za mimořádných okolností vést ke zneužití dominantního postavení soutěžitele podle čl. 102 SFEU.¹²¹

Analýzou výše uvedeného tvrzení Soudního dvora lze spatřovat podobnost s rozhodnutím ve věci *IMS Health*,¹²² ve kterém Soudní dvůr judikoval, že pokud vlastník práva k duševnímu vlastnictví použije toto právo k uzavření přístupu na navazující (sekundární) trh, jedná se o zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU.¹²³

¹¹⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 39.

¹²⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 46, a dále Soudního dvora ze dne 5. 10. 1988, C-238/87, Volvo v. Veng, ECLI:EU:C:1988:477, bod 8; rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 4. 1995, C-241/91 P a C-242/91 P, RTE a ITP v. Komise, ECLI:EU:C:1995:98, bod 49; jakož i rozsudek Soudního dvora ze dne 29. 4. 2004, C-418/01, IMS Health v. NDC Health GmbH, ECLI:EU:C:2004:257, bod 34.

¹²¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 47, rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 10. 1988, C-238/87, Volvo v. Veng, ECLI:EU:C:1988:477, bod 9; rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 4. 1995, C-241/91 P a C-242/91 P, RTE a ITP v. Komise, ECLI:EU:C:1995:98, bod 50, rozsudek Soudního dvora ze dne 29. 4. 2004, C-418/01, IMS Health v. NDC Health GmbH, ECLI:EU:C:2004:257, bod 35).

¹²² Více informací o tomto řízení a závěrech plynoucích z rozhodnutí srov. kapitolu 3.1.2. této práce.

¹²³ Stanovisko generálního advokáta Melchiora Watthleta ze dne 20. 11. 2014, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2014:2391, bod 69.

Soudní dvůr shodně s generálním advokátem Melchiorem Watheletem uvádějí, že na zodpovězení výše uvedených předběžných otázek nelze zcela výše uvedenou judikaturu aplikovat, neboť se tento případ odlišuje od skutkového stavu, který byl v řízeních zjištěn,¹²⁴ a to zejména pro důvody, že společnost Huawei oznámila sporný patent u standardizační organizace ETSI a s tímto oznámením taktéž přijala závazek udělit licenci k tomuto patentu za FRAND podmínek.¹²⁵ Závazek licencovat za spravedlivých, rozumných a nediskriminačních podmínek, nelze z podstaty věci považovat za „odmítnutí dodávat/licencovat“, tudíž to bez dalšího nelze považovat za zneužití dominantního postavení ve smyslu dosavadní rozhodovací praxe.¹²⁶

4.2 Jádru rozhodnutí

Soudní dvůr v bodě 55 tohoto rozhodnutí vyslovil názor, že negatorní žaloba nebude považována za zneužívání dominantního postavení v případě, kdy vlastník PST dodrží podmínky, které mají „zaručit spravedlivé vyvážení dotčených zájmů.“¹²⁷ V opačném případě se vlastník PST, který bude svá práva k tomuto patentu soudně vymáhat, vystavuje podezření ze zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU.¹²⁸

Z rozhodnutí Soudního dvora tudíž plyne, že vlastník PST má právo podat negatorní žalobu nebo obdobnou žalobu požadující stažení výrobků konkurenta z trhu proti těm, kteří nezákonně

¹²⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 48. Stanovisko generálního advokáta Melchiora Wathleta ze dne 20. 11. 2014, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2014:2391, bod 70.

¹²⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 51.

¹²⁶ Jedná se o výše popsaná řízení v kapitole 3.1. Tedy o rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 4. 1995, C-241/91 P a C-242/91 P, RTE a ITP v. Komise, ECLI:EU:C:1995:98, bod 50, 53 až 56) (tj. odmítnutí udělit licenci v oblasti práva autorského) a rozsudek Soudního dvora ze dne 29. 4. 2004, C-418/01, IMS Health v. NDC Health GmbH, ECLI:EU:C:2004:257, bod 35 a 36.

¹²⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 55.

¹²⁸ Přičemž generální advokát Melchior Wathlet v bodě 58 svého stanoviska uvádí, že vlastník PST nemůže být bez dalšího považován za soutěžitele s dominantním postavením, ale vlastnictví PST jen zakládá vyvrátitelnou domněnku o existenci dominantní postavení: „Ačkoli skutečnost, že každá osoba, která používá standardizovanou technologii stanovenou standardizační organizací, musí nutně využívat PST, a potřebuje tak licenci od majitele tohoto patentu, může zakládat vyvrátitelnou domněnku o existenci dominantního postavení ze strany majitele tohoto patentu, domnívám se, že musí být možné tuto domněnku vyvrátit konkrétními a podrobnými indiciemi.“

(či nespravedlivě) využívají jeho patent na standardizovanou technologii. Soudní dvůr taktéž ve svém rozhodnutí vytýčil podmínky, za kterých je možné takovouto žalobu proti nedobrověrnému nabyvateli licence podat.

Zaprvé, dle názoru Soudního dvora, musí vlastník PST nedobrověrného nabyvatele licence upozornit, že zasahuje do jeho práv duševního vlastnictví a specifikovat v čem konkrétně daný zásah tkví. Zadruhé, v případě kdy nedobrověrný nabyvatel projeví zájem uzavřít s vlastníkem PST licenční smlouvu, má vlastník PST povinnost předložit mu písemnou nabídku v souladu se závazky FRAND a upřesnit licenční poplatek a způsob jeho výpočtu. Zatřetí, žalobu je možné podat v případě, kdy nedobrověrný nabyvatel nadále využívá daný patent na standardizovanou technologii, nabídku k uzavření licenční smlouvy nezávažil v souladu s uznávanými obchodními zvyklostmi a dobrou vírou, případně nadále činí různé odkládací a zdržovací taktiky.

Jinak řečeno, Soudní dvůr pro vlastníky PST zavedl tímto rozhodnutím jednak notifikační povinnost vůči ostatním relevantním soutěžitelům (respektive členům standardizační organizace) a zadruhé zavádí za splnění určitých okolností povinnost pro vlastníky PST nabídnout licenci ostatním relevantním soutěžitelům za podmínek FRAND.¹²⁹

V případě, že ten, kdo využívá PST nedobrověrně a nebude na notifikaci vlastníka PST nijak reagovat, anebo případně nedojde mezi majitelem a nedobrověrným nabyvatelem ke konsenzu na licenční smlouvě, teprve potom má vlastník PST právo podat vůči takovému narušiteli negatorní žalobu (či obdobnou žalobu na stáhnutí výrobků narušitele z trhu). Při splnění výše uvedených podmínek vlastník PST nebude podezříván ze zneužívání práva a svého dominantního postavení na trhu. Narušitel, kterému byla ze strany vlastníka PST nabídka učiněna, ztrácí u soudu nárok na vznášení námitek vůči vlastníku PST.

Soudní dvůr mimo výše uvedené umožňuje nedobrověrnému nabyvateli licence předložit vůči nabídce vlastníka PST protinabídku, která odpovídá závazkům FRAND.¹³⁰ Pokud nedobrověrný nabyvatel využívá PST před uzavřením licenční smlouvy a jeho protinabídka je zamítnuta,

¹²⁹ KESSELOVÁ, Katarína. Výkon práv duševného vlastnictva ako zneužitie dominantného postavenia na trhu – rozsudok Huawei v ZTE. *Revue pro právo a technologie*, ročník 2017, č. 16. kapitola 8.

¹³⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 66.

je na něm, aby zřídil „přiměřenou záruku v souladu s uznávanými obchodními zvyklostmi, například poskytnutím bankovní záruky či zastavením nezbytných částek.“¹³¹ V bodě 68 rozhodnutí Soudní dvůr uvádí nad rámec výše uvedených podmínek, že: „pokud není po podání protinávrhu údajného porušovatele dosaženo dohody o podrobnostech podmínek FRAND, mohou se účastníci dohodnout, že požádají třetí nezávislou osobu, aby v krátké lhůtě určila výši poplatku.“¹³²

Z analýzy bodu 67 a 68 rozsudku lze tudíž dovozovat, že Soudní dvůr nastavil i pro nedobrověrného nabyvatele určitý mechanismus, kterým může v potenciálním soudním sporu s vlastníkem PST demonstrovat svou dobrou víru uzavřít licenční smlouvu.

Z rešerše v odborné literatuře k tomuto rozhodnutí se podává, že se Soudní dvůr odchyluje od zavedeného konceptu ochoty vlastníka PST poskytnout licenci, tak jak byl definován Evropskou komisí ve věcech Motorola a Samsung, neboť toto rozhodnutí nedobrověrnému nabyvateli ukládá mnohem více povinností než v řízeních vedené Evropskou komisí.¹³³

Tento rozsudek povzbuzuje jak vlastníky PST, tak nedobrověrné nabyvatele, aby o licenčních podmínkách mezi sebou efektivně vyjednávali, a to v dobré víře všech zúčastněných.¹³⁴ Mimo jiné nastíněný přístup Soudního dvora může vést vlastníky PST k tomu, aby rozvíjeli své licenční nabídky na základě FRAND závazků, zdrželi se agresivních praktik nebo se vyvarovali excesivním licenčním poplatkům.¹³⁵

Obiter dictum Soudní dvůr dále uvedl, že vydávání licencí za podmínek FRAND zakládá u třetích osob legitimní očekávání, že ze strany vlastníky PST bude licence poskytnuta. V opačném případě,

¹³¹ Tamtéž, bod 67.

¹³² Tamtéž, bod 68.

¹³³ RATO, Miguel. An Assessment of Injunctions, Patents, and Standards Following the Court of Justice's Huawei/ZTE Ruling. *Journal of European Competition Law & Practice*. ročník 7. č. 2 str. 103-104.

¹³⁴ LAWRENCE, Sophie., ROTONDO, Elisabetta., TREACY, Pat. IP and Competition: A Survey of Developments, *Journal of European Competition Law & Practice*, Ročník 7., č. 3., březen 2016, str. 227-228. Shodně též LUNDQVIST, Björn. (2015). The interface between EU competition law and standard essential patents – from Orange-Book-Standard to the Huawei case. *European Competition Journal*. Ročník 11. č. 2-3. str. 391. [cit. 5. 6. 2021]. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/287805744_The_interface_between_EU_competition_law_and_standard_essential_patents_-_from_Orange-Book-Standard_to_the_Huawei_case.

¹³⁵ TSILIKAS, Haris. Huawei v. ZTE in Context – EU Competition Policy and Collaborative Standardization in Wireless Telecommunications. (únor 2017). *International Review of Intellectual Property and Competition Law*. č. 48. str. 174.

jak již bylo uvedeno shora, odmítnutí licencovat může ze strany majitele PST představovat zneužití dominantního postavení.¹³⁶

Jak dodává Borghetti: „*S ohledem na tyto skutečnosti by se s FRAND závazky mělo zacházet stejně jako s mimoprávními závazky v judikatuře týkající se legitimního očekávání. A vzhledem k tomu, že neexistuje jednotná velikost, která by odpovídala všem FRAND závazkům, ale že existuje mnoho různorodých FRAND režimů, takže by neměla existovat povinnost udělovat licence všem nebo konkrétním třídám implementátorů. Očekávání třetích stran tak budou v každém jednotlivém případě velmi záviset na obsahu konkrétního závazku týkajícího se FRAND daného konkrétního doplňujícího prohlášení o námitkách, který zase závisí na konkrétní politice tohoto subjektu v oblasti práv duševního vlastnictví.*“¹³⁷

4.3 Zhodnocení Huawei v. ZTE

Rozhodnutí ve věci *Huawei v. ZTE* hraje pro zodpovězení hypotézy této diplomové práce klíčovou roli, to zejména pro důvody, že nastavuje podmínky, za kterých může vlastník PST podat vůči nedobrověrnému nabyvateli licence negatorní žalobu, aniž by tímto aktem zneužil své dominantní postavení. V rozhodnutí Soudního dvora lze také spatřovat fakt, že se neztotožnil s německou rozhodovací praxí, která je označována za „patentee-friendly“ a která zatěžovala potenciální nabyvatele licence značným důkazním břemenem.¹³⁸

Rozsudek Soudního dvora se taktéž částečně odchýlil od „user-friendly“ přístupu Evropské komise, tak jak byl nastíněn v řízeních ve věci *Motorola*¹³⁹ nebo *Samsung*¹⁴⁰. Soudní dvůr

¹³⁶ BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). European Competition Journal. [cit. 6. 6. 2021]. str. 6, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>. Shodně taktéž Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477, bod 53.

¹³⁷ BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). European Competition Journal. [cit. 6. 6. 2021]. str. 12, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.

¹³⁸ KESSELOVÁ, Katarína. Výkon práv duševného vlastníctva ako zneužitie dominantného postavenia na trhu – rozsudok Huawei v ZTE. Revue pro právo a technologie, ročník 2017, č. 16. kapitola 11. Shodně též TSILIKAS, Haris. Huawei v. ZTE in Context – EU Competition Policy and Collaborative Standardization in Wireless Telecommunications. (únor 2017). International Review of Intellectual Property and Competition Law. č. 48. str. 174.

¹³⁹ Řízení Evropské komise vedené proti společnosti Motorola pod označením AT.39985.

¹⁴⁰ Řízení Evropské komise vedené proti společnosti Samsung pod označením AT.39939.

rozhodnutím ve věci *Huawei v. ZTE* dosavadní praxi Evropské komise do jisté míry zrevidoval a pozměnil, přičemž nynější praxe Soudního dvora požaduje po nedobrověrném nabyvateli v procesu sjednávání licenční smlouvy větší zapojení. Předchozí praxe vyžadovala od vlastníka PST, aby byl proaktivní a formálně vyzval potenciální (a mnohdy nedobrověrné) nabyvatele licence k jednáním o licenčních poplatcích. Zároveň praxe Evropské komise presumovala ochotu nabyvatele k uzavření licenční smlouvy a důkazní břemeno nesl vlastník PST.¹⁴¹

Je bezesporu, že předmětné rozhodnutí Soudního dvora má pozitivní dopad jak pro Evropskou komisi, tak i standardizační organizace či vnitrostátní soudy. Odborná veřejnost dodává, že Soudní dvůr v tomto rozhodnutí představil FRAND závazky jako komplexní procedurální nástroj mezi vlastníkem PST a zájemcem o licenci.¹⁴² Přičemž licence je mezi vlastníkem PST a nedobrověrným nabyvatelem uzavírána na principu dobré víry a v případě dodržení podmínek stanovené Soudním dvorem vlastníku PST nehrozí podezření ze zneužití dominantního postavení.¹⁴³

Taktéž je jisté, že v mezidobí muselo dojít k revizi dosavadní praxe německých soudů a bylo třeba ji uvést v soulad s podmínkami judikovanými Soudním dvorem v této věci.¹⁴⁴ Z provedené analýzy rozhodovací praxe německých soudů po rozsudku Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE* vyplývá, že podmínky definované Soudním dvorem jsou ze strany německých soudů akceptovány a v německých rozhodnutích je s nimi operováno. Jedná se například o řízení ve věci *Saint*

¹⁴¹ KESSELOVÁ, Katarína. Výkon práv duševného vlastníctva ako zneužitie dominantného postavenia na trhu – rozsudok Huawei v ZTE. *Revue pro právo a technologie*, ročník 2017, č. 16. kapitola 11.

¹⁴² BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). *European Competition Journal*. [cit. 6. 6. 2021]. str. 9, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.

¹⁴³ LUNDQVIST, Björn. (2015). The interface between EU competition law and standard essential patents – from Orange-Book-Standard to the Huawei case. *European Competition Journal*. Ročník 11. č. 2-3. str. 390 a 393. [cit. 5. 6. 2021]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/287805744_The_interface_between_EU_competition_law_and_standard_essential_patents_-_from_Orange-Book-Standard_to_the_Huawei_case.

¹⁴⁴ TSILIKAS, Haris. Huawei v. ZTE in Context – EU Competition Policy and Collaborative Standardization in Wireless Telecommunications. (únor 2017). *International Review of Intellectual Property and Competition Law*. č. 48. str. 174.

*Lawrence Communications GmbH v. Telekom Deutschland GmbH*¹⁴⁵, ve věci *Sisvel v. Haier*¹⁴⁶ anebo ve věci *Saint Lawrence Communications GmbH v. Vodafone*.¹⁴⁷

Rozhodnutí Huawei navíc vysílá zprávy i standardizačním organizacím. To zejména s ohledem na poznámky generálního advokáta v rámci jeho stanoviska, které by mohly přispět ke zmírnění několika problémů vyplývajících z nedostatečné jasnosti FRAND závazků. Konkrétně se generální advokát Wathlet vyslovil pro to, aby i standardizační organizace stanovovaly minimální podmínky či „pravidla řádného chování“ v negociacích o licenčních podmínkách FRAND.¹⁴⁸ Zrovna tyto poznámky generálního advokáta by tedy měly být zohledněny v současných diskusích o reformě politiky v rámci standardizačních organizací. Rozumným návrhem, který by mohl přispět k zefektivnění dvoustranných jednání, je zejména stanovení podmínek za účelem právně nezávadného chování.¹⁴⁹

V neposlední řadě je toto rozhodnutí směrodatné i pro Evropskou komisi. Může jí sloužit jako návod k revizi její politiky v kontextu stanovování norem a nad prosazováním článku 102 SFEU ve sporech týkajících se PST.¹⁵⁰ Případně ji toto rozhodnutí může navést také k tomu, aby ona sama stanovila závazný rámec pravidel pro licencování patentů na standardizovanou technologii. Totiž i po rozsudku ve věci *Huawei v. ZTE* je stále problematika licencování PST v jakémisi právním vakuu. Jinými slovy, jednotliví soutěžitelé se při licencování svých PST nachází v právní nejistotě

¹⁴⁵ Tj. rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Mannheimu ze dne 10. 3. 2015, 2 O 103/14, *Saint Lawrence Communications GmbH v. Telekom Deutschland GmbH*.

¹⁴⁶ Tj. rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 3. 11. 2015, *Sisvel v. Haier*, sp. zn. 4a O 93/14 a 4a O 144/14.

¹⁴⁷ Tj. rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 31. 3. 2016, *Saint Lawrence Communications GmbH v. Vodafone*, sp. zn. 4a O 73/14.

¹⁴⁸ „I když licenční podmínky FRAND spadají do výlučné pravomoci stran a případně občanskoprávních soudů nebo rozhodčích soudů, zdá se mi zjevné, že by riziko neochoty dotčených stran nebo přerušení jednání v této oblasti mohlo být alespoň částečně odstraněno nebo zmírněno, pokud by standardizační organizace stanovily minimální podmínky, anebo rámec nebo „pravidla řádného chování“ v rámci vyjednávání o licenčních podmínkách FRAND.“ Stanovisko generálního advokáta Melchiora Wathleta ze dne 20. 11. 2014, C-170/13, *Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH*, ECLI:EU:C:2014:2391, bod 11.

¹⁴⁹ TSILIKAS, Haris. *Huawei v. ZTE in Context – EU Competition Policy and Collaborative Standardization in Wireless Telecommunications*. (únor 2017). *International Review of Intellectual Property and Competition Law*. č. 48. str. 174.

¹⁵⁰ Tamtéž.

a nemohou si být zcela jistí, že za svá licenční ujednání nebudou vyšetřování Evropskou komisí pro podezření ze zneužití dominantního postavení.

Nad rámec výše uvedeného z rešerše odborné literatury mimo jiné vyplývá, že odborná veřejnost vede polemiku nad některými elementy tohoto rozhodnutí. Zejména se věnují otázkám, zda má vlastník PST kvalifikovanou povinnost poskytnout licenci všem či zda je zásada legitimního očekávání v kontextu onoho rozhodnutí dispozitivní.¹⁵¹ Jedná se ovšem o otázky, které nijak dále nesouvisí s tématem této diplomové práce a ani nejsou nijak nápomocny k zodpovězení hypotézy, proto jim není dále věnována v tomto textu pozornost.

¹⁵¹ BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). European Competition Journal. [cit. 6. 6. 2021]. str. 9, Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.

5. NOVÉ PŘÍSTUPY PO ROZSUDKU VE VĚCI HUAWEI V. ZTE

V kapitole č. 4 došlo k analýze rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*, přičemž z této analýzy vyplynulo, že částečně poskytuje odpověď na hypotézu této diplomové práce. To zejména s ohledem na fakt, že toto rozhodnutí ozřejmilo okolnosti, za kterých vlastník PST zneužívá své dominantní postavení, a to v případech, kdy podává negatorní žalobu vůči nedobrověrnému nabyvateli licence.

Poslední kapitola této diplomové práce analyzuje a zhodnocuje důsledky rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE* pro PST ve vybraných jurisdikcích. Dále tato kapitola analyzuje soft-law Evropské komise, které, nejen s ohledem na výše uvedený rozsudek Soudního dvora, vydala. Zároveň se věnuje předběžným otázkám položených Zemským soudem v Düsseldorfu ve věci *Nokia v. Daimler* a dále také rozsudkem Soudního dvora ve věci *Generics (UK)*.

5.1 Rozsudek Soudního dvora ve věci *Generics (UK)*

V rozsudku ze dne 30. 1. 2020 Soudní dvůr¹⁵² odpovídal na předběžnou otázku týkající se výkladu soutěžního postavení podniků ve vztahu k PST. Na jedné straně se Soudní dvůr zabýval aplikací čl. 101 SFEU ve vztahu k dohodě o narovnání mezi výrobcem léku, který držel na jeho výrobu do roku 1999 patent na standardizovanou technologii a potenciálními výrobci generického léku z tohoto PST. Přičemž původní výrobce léků začal dohody o narovnání ostatním výrobcům vnucovat až po roce 2000, kdy se daný PST stal již volným.

Na druhé straně Soudní dvůr posuzoval, zda v případě, kdy mezi sebou výše uvedený výrobce léčiv a potenciální výrobce léčiv uzavřou dohodu o narovnání, se může jednat o zneužití dominantního postavení ze strany původního výrobce léku. Soudní dvůr shledal, že strategie původního výrobce léku spočívající v oddalování vstupu generických léčiv na trh uzavíráním dohod s různými generickými léčivy by mohla v zásadě porušovat článek 102 SFEU.

Zejména by se o zneužití dominantního postavení jednalo v případech, kdy by původní výrobce léků měl schopnost omezit hospodářskou soutěž a protisoutěžní účinek výše uvedené strategie

¹⁵² Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. 1. 2020, C-307/18, *Generics (UK) Ltd a další v. Competition and Markets Authority*, ECLI:EU:C:2020:52.

přesahoval účinek každé jednotlivé dohody. Tedy třeba například tím, že by taková dohoda uzavírala trh pro vstup jakéhokoli generického přípravku na trh, a tím zachovávala trh původního výrobce.¹⁵³

Soudní dvůr ve svém rozhodnutí taktéž uvedl, co by měl předkládající soud při posuzování zneužití dominantního postavení zvážit. Jednak by se měl soud zaměřit na to, zda původní výrobce léků nacházející se v dominantním postavení má protisoutěžní úmysl.¹⁵⁴ Dále by se měl předkládající soud objektivně posoudit, zda účinky vyloučení mohou být vyváženy výhodami, které z nich mohou vyvěrat.¹⁵⁵

Pro kontext této diplomové práce je tento rozsudek významný tím, že mimo jiné říká, že dohody o narovnání mezi původním výrobcem léku, který měl k výrobě tohoto léku PST a potenciálním výrobcem léků mohou zakládat porušení čl. 102 SFEU i v případě, kdy vedou k výhodám, které podporují hospodářskou soutěž.

5.2 Právní důsledky ve vybraných jurisdikcích

V následující podkapitole jsou zkoumány právní důsledky rozhodnutí v jurisdikcích Německa a Nizozemí. Tato analýza se zaměřuje zejména na ty aspekty rozhodnutí, které jsou relevantní k zodpovězení hypotézy této diplomové práce. Zkoumána je tedy zejména aplikace podmínek definovaných v rozhodnutí ve věci *Huawei v. ZTE* vnitrostátními soudy s ohledem na zneužití dominantního postavení vlastníka PST.

Níže uvedené jurisdikce byly vybrány s ohledem na to, že v nich jsou spory týkající se PST poměrně časté. V Evropské unii se mimo výše uvedené jurisdikce spory z PST objevují například ve Francii, Itálii či Irsku. Účelem této kapitoly není analyzovat veškerou rozhodovací praxi vnitrostátních soudů, to zejména pro důvod, že by došlo k podstatnému navýšení doporučené délky diplomové práce. Níže uvedená rozhodnutí byla vybrána na základě jejich recentnosti

¹⁵³ TREACY, Pat., LAWRENCE, Sophie., HENRY, Olivia. 'Pay-for-delay' agreements: guidance from the Court of Justice of the European Union in Case C-307/18 Generics (UK) Limited & Others v Competition and Markets Authority. (červen 2020). *Journal of Intellectual Property Law & Practice*. Ročník 15, Vydání 6., str. 468.

¹⁵⁴ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. 1. 2020, C-307/18, Generics (UK) Ltd a další v. Competition and Markets Authority, ECLI:EU:C:2020:52, bod 172.

¹⁵⁵ Tamtéž, bod 167.

a relevantnosti ve vztahu k tématu této diplomové práce. Analýza vybraných rozhodnutí je prováděna s ohledem na článek 102 SFEU.

5.2.1 Německo

Německo je největším trhem pro mobilní telekomunikační zařízení, potažmo patenty na standardizovanou technologii v EU. Vlastníci patentů v této jurisdikci ve vztahu k PST profitují z poměrně benevolentní právní úpravy a rozhodovací praxe.¹⁵⁶ V minulosti německé soudy interpretovaly závazky FRAND jako pouhá prohlášení o povinnosti uzavřít smlouvu, která již existují v rámci německého práva hospodářské soutěže.¹⁵⁷ Toto „popření“ smluvní vymahatelnosti FRAND závazku mělo za následek, že žalovaní se ve sporech o porušení práv k PST nemohli spoléhat na smluvní prostředky nápravy. Mimo jiné německé soudy při rozhodování sporů týkajících se PST dosud následovaly parametry, které vychází z rozhodovací praxe Spolkového soudního dvora ve věci *Orange Book Standard*.

Z uvedeného rozsudku Spolkového soudního dvora plyne, že žalovaný v řízení o porušení patentu, které se týká de facto PST, musí splnit dvě podmínky, tak aby se vyhnul soudnímu zákazu. První podmínkou je, že žalovaný musí učinit bezpodmínečnou nabídku na uzavření licenční smlouvy, kterou vlastník patentu je povinen přijmout, jinak by došlo z jeho strany ke zneužití dominantního postavení vlastníka PST. Druhou judikovanou podmínkou je, že nedobrověrný nabyvatel licence musí platit vlastníku PST přiměřený licenční poplatek nebo složit tuto částku do úschovy.¹⁵⁸ Uvedené rozhodnutí Spolkového soudního dvora lze ovšem ve vztahu k PST považovat za poměrně neaktuální, neboť se zabývá tzv. *de facto* standardem, který z podstaty věci není prohlášen za standard u standardizační organizace.

¹⁵⁶ JONES, Alison. Standard-Essential Patents: FRAND Commitments, Injunctions and the Smartphone Wars (12. 2. 2014). European Competition Journal, King's College London Law School Research Paper. [cit. 11. 6. 2021]. str. 10. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2394495>.

¹⁵⁷ Rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 24. 4. 2012, IPCom v. Deutsche Telekom & Vodafone, sp. zn. 4b O 274/10.

¹⁵⁸ Rozsudek Spolkového soudního dvora (Bundesgerichtshof) ze dne 6. 5. 2009, Orange Book Standard, KZR 39/06.

Z recentních německé rozhodovací praxe, která se věnovala posuzování zneužití dominantního postavení ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii a otázkám vycházejícím z rozsudku Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE* lze považovat rozsudek Spolkového soudního dvora ve věci *Sisvel*.¹⁵⁹ Jednalo se taktéž o první řízení po rozhodnutí ve věci *Huawei v. ZTE*, který projednával německý Spolkový soudní dvůr, jenž je nejvyšší instancí pro řízení o porušení patentových práv v Německu.¹⁶⁰

Společnost Sisvel je vlastníkem patentů na standardizovanou technologii k několika bezdrátovým telekomunikačním standardům prohlášených u standardizační organizace ETSI za podmínek FRAND. Společnost Haier tyto PST bez právního titulu využívala. Mezi oběma stranami došlo k jednáním ohledně licence, nicméně nebyla úspěšná. Společnost Sisvel podala u Zemského soudu v Düsseldorfu žalobu vůči společnosti Haier o vydání soudního zákazu z důvodu porušení PST na telekomunikační technologie GPRS. Společnost Haier uvedla, že společnost Sisvel odmítla poskytnout společnosti Haier licenci za podmínek FRAND.¹⁶¹

Uvedené řízení se dostalo až před Spolkový soudní dvůr, který se musel vypořádat zejména s posouzením zneužití dominantního postavení společnosti Sisvel, zneužitím tržní síly ze strany společnosti Sisvel a ochotou společnosti Sisvel licencovat své PST. Soud ve svém rozhodnutí uvedl, že vlastníků PST není bez dalšího bráněno, aby svá práva vyplývající z patentů efektivně bránili a zároveň skutečnost, že se jedná o patent na standardizovanou technologii, neznamená, že vlastník je nucen tolerovat jeho zneužívání.¹⁶²

Spolkový soudní dvůr zopakoval v souladu s rozsudkem Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*, že v případě negatorních žalob podaných ze strany vlastníka PST je třeba dodržet podmínky tak, jak byly vytýčené právě v tomto rozhodnutí. V případě dodržení těchto podmínek nemůže

¹⁵⁹ Rozsudek Spolkového soudního dvora (Bundesgerichtshof) ze dne 5. 5. 2020, *Sisvel International S.A. v. Haier Deutschland GmbH*, sp. zn. KZR 36/17, ECLI:DE:BGH:2020:050520UKZR36.17.0.

¹⁶⁰ MÜLLER, Sandra. Case Closed? German Federal Court of Justice Issues Groundbreaking Judgment on FRAND Rules in *Sisvel v. Haier*, vydání 11, č. 175, 4. 9. 2020. [cit. 20. 6. 2021] Dostupné z: <https://www.natlawreview.com/article/case-closed-german-federal-court-justice-issues-groundbreaking-judgment-frand-rules>.

¹⁶¹ Rozsudek Spolkového soudního dvora (Bundesgerichtshof) ze dne 5. 5. 2020, *Sisvel International S.A. v. Haier Deutschland GmbH*, sp. zn. KZR 36/17, ECLI:DE:BGH:2020:050520UKZR36.17.0, body 1-5.

¹⁶² Tamtéž, bod 49.

být vlastníkem PST při podání negatorní žaloby nařčen ze zneužití dominantního postavení. Spolkový soudní dvůr podmínky z rozhodnutí ve věci *Huawei v. ZTE* ještě dále konkretizoval.

Zprvė uvedl, že ingerence prvotního upozornění ze strany vlastníka PST vůči nedobrověrnému nabyvateli je omezená.¹⁶³ Zadruhé dodal, že nedobrověrný nabyvatel musí bez pochybností prokázat, že opravdu hodlá licenci nabýt.¹⁶⁴ Zároveň soud rozhodl, že potenciální nabyvatel se musí aktivně účastnit negociačního procesu, jinak se vystavuje riziku, že nebude považován za nabyvatele, který chce licenční smlouvu opravdu uzavřít.¹⁶⁵

Z výše analyzovaného rozhodnutí lze tudíž dovodit, že se recentní rozhodovací praxe německých soudů odchýlila od původní doktríny Spolkového soudního dvora, která byla ustanovena v rámci řízení ve věci *Orange Book Standard*. Zároveň z výše uvedeného rozhodnutí, ale i dalších¹⁶⁶ lze sledovat, že německé soudy aplikují na spory týkajících se licencování PST a zneužití dominantního postavení závěry vycházející z rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*. Tyto závěry v některých okolnostech jsou ještě těmito soudy rozvinuty, čehož může potenciálně ve své rozhodovací činnosti využít i samotný Soudní dvůr EU.

5.2.2 Nizozemí

Dne 7. května 2019 vydal nizozemský odvolací soud v Haagu rozsudek, kterým rozhodl, že společnost Philips s ohledem na vlastnictví patentu na standardizovanou technologii k telekomunikačním technologiím LTE a UMTS nezneužila ve smyslu článku 102 SFEU

¹⁶³ Tamtéž, bod 73 a 83.

¹⁶⁴ Tamtéž, bod 83.

¹⁶⁵ Tamtéž.

¹⁶⁶ Například (i) rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Manheimu ze dne 10. 3. 2015, 2 O 103/14, Saint Lawrence Communications GmbH v. Telekom Deutschland GmbH, (ii) rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 3. 11. 2015, Sisvel v. Haier, sp. zn. 4a O 93/14 a 4a O 144/14 a (iii) rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 31. 3. 2016, Saint Lawrence Communications GmbH v. Vodafone, sp. zn. 4a O 73/14.

své dominantní postavení.¹⁶⁷ Bylo to poprvé od rozsudku ve věci *Huawei v. ZTE*, kdy se nizozemský odvolací soud zabýval výkladem článku 102 SFEU ve vztahu k PST.

V projednané věci se jednalo o to, že společnost Philips byla vlastníkem několika patentů na výše uvedené telekomunikační technologie, které přihlásila u standardizační organizace ETSI za podmínek FRAND.¹⁶⁸ Tato společnost upozornila společnost ASUS, že z jejího patentového portfolia využívá některé patenty, přičemž na toto užití patentů nemá právo, neboť mezi nimi nedošlo k uzavření licenční smlouvy.¹⁶⁹

Vzhledem k tomu, že společnost ASUS zasahovala do práva duševního vlastnictví společnosti Philips, ta se jí rozhodla zažalovat. Soud první instance nároky společnosti Philips týkající se ukončení protiprávního jednání a prohlášení, že výrobky společnosti ASUS využívají technologie z patentů Philips, zamítl.¹⁷⁰

Společnost ASUS v odvolacím řízení namítala, že společnost Philips jednak nenabídla licenci k PST v souladu se závazky FRAND a zadruhé, že podala vůči ní negatorní žalobu, což dle jejího názoru představuje zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU.¹⁷¹ Odvolací soud se ve svém rozsudku mimo jiné zabýval taktéž záležitostmi týkající se FRAND závazků a povinností, které k nim plynou z rozsudku Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*.

Z uvedeného rozhodnutí plyne závěr, že soubor podmínek, tak jak byly vyloženy Soudním dvorem, nelze vykládat striktně a haagský odvolací soud je označuje za „*pokyny pro jednání stran o licenci v dobré víře*“.¹⁷² Jinými slovy, i kdyby se vlastníci PST striktně nedrželi uvedených pravidel, neznamená to, že by bez dalšího zneužíval své dominantní postavení. Zároveň z daného rozsudku

¹⁶⁷ Jednalo se o řízení mezi společnostmi Philips a ASUS vedené u odvolacího soudu v Haagu ze dne 7. 5. 2019 pod sp. zn. 200.221.250 /01, ECLI:NL:GHDHA:2019:1065.

¹⁶⁸ Rozsudek odvolacího soudu v Haagu ze dne 7. 5. 2019, sp. zn. 200.221.250 /01, ECLI:NL:GHDHA:2019:1065, bod 2.33.

¹⁶⁹ Tamtéž, bod 2.34.

¹⁷⁰ Tamtéž, bod 3.1 a 3.3.

¹⁷¹ Tamtéž, bod 4.146.

¹⁷² Tamtéž, bod 4.171.

plyne, že se odvolací soud shoduje se Soudním dvorem taktéž na tom, že, při posuzování jednání vlastníka PST v licenčním procesu, je třeba zohlednit individuální skutkové okolnosti případu.¹⁷³

Odvolací soud došel k závěru, že v licenčním procesu společnost Philips dodržela všechny požadavky vyplývající z rozsudku *Huawei v. ZTE*. Naopak se protiprávního jednání dopustila společnost ASUS, která nebyla ochotná licenci nabýt a během licenčních jednání nevyvinula žádnou iniciativu a samotná jednání o licenci blokovala. Dle názoru odvolacího soudu bylo cílem společnosti ASUS vyhnout se věcné diskusi o licenčních podmínkách a způsobit průtahy. Výše uvedené jednání odvolací soud považoval za zdržovací taktiku, kterého se musí nabyvatelé PST zdržet. Současně soud uvedl, že společnost ASUS nepředložila k licenčnímu návrhu společnosti Philips ani svůj protinávrh.¹⁷⁴

Vzhledem k absenci skutečné ochoty společnosti ASUS jednat v dobré víře nebyla společnost Philips ve skutečnosti vůbec povinna učinit nabídku licence, a mohla ihned podat negatorní žalobu.¹⁷⁵ Soud zdůraznil, že skutečnost, že se společnost ASUS zmínila o tom, že je ochotna vyjednávat, nestačí, pokud skutečně neprokáže, že je ochotna vyjednávat v dobré víře.¹⁷⁶

Odvolací soud dále taktéž rozvedl závěr plynoucí z rozsudku *Huawei v. ZTE*, že v případě, kdy nedobrověrný nabyvatel není ochoten uzavřít licenční smlouvy, není potřeba zkoumat zneužití dominantního postavení vlastníka PST.¹⁷⁷

Z analýzy výše uvedeného soudního řízení vyplývají dva závěry, které jsou podstatné pro zodpovězení hypotézy této diplomové práce. Jednak odvolací soud v Haagu posoudil zneužití dominantního postavení vlastníka PST v souladu s rozsudkem Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*, tj. rozhodl v souladu s tam uvedenými podmínkami, které se použijí při posuzování zneužití dominantního postavení. Zadruhé, odvolací soud rozvedl argumentaci Soudního dvora

¹⁷³ Tamtéž a také rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, *Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH*, ECLI:EU:C:2015:477, bod 55 a 56.

¹⁷⁴ Tamtéž, bod 4.179 a rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, *Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH*, ECLI:EU:C:2015:477, bod 65 a výrok č. 2 rozhodnutí.

¹⁷⁵ Rozsudek odvolacího soudu v Haagu ze dne 7. 5. 2019, sp. zn. 200.221.250 /01, ECLI:NL:GHDHA:2019:1065, bod 4.182.

¹⁷⁶ Tamtéž, bod 4.184.

¹⁷⁷ Tamtéž, bod 4.186.

v tom smyslu, že v případě, kdy v rámci souboru pravidel z rozsudku *Huawei v. ZTE* dojde k zdržovacím taktikám ze strany nedobrověrného nabyvatele licence, není třeba dále posuzovat zneužití dominantní postavení vlastníka PST.

Mezi další recentní rozhodnutí nizozemských soudů, které se týkají posuzování zneužití dominantního postavení ve vztahu k PST, patří například rozsudek odvolací soudu ve věci *Sisvel v. Xiaomi*¹⁷⁸ a rozhodnutí oblastního soudu v Haagu ve věci *Sisvel v. BBK, OPPO a Wiko*.¹⁷⁹ Uvedená rozhodnutí ovšem nepřinášejí žádné nové závěry, ani nijak blíže neposkytují odpověď na hypotézu této práce. Pro tyto důvody jim není v této práci dán další prostor.

5.2.3 Závěry vycházející z vybrané judikatury

V rámci těchto dvou podkapitol byla představena a analyzována recentní rozhodnutí německých a nizozemských soudů. Účelem této analýzy byla snaha si ověřit, že rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE* má dopady i na rozhodování vnitrostátních soudů, respektive že se závěry Soudního dvora je pracováno i na úrovni soudů členských států EU.

Přístup soudů v rámci německé a nizozemské jurisdikce lze po výše uvedené analýze shrnout tak, že tyto soudy posuzují zneužití dominantního postavení vlastníka PST v souladu s rozhodnutím Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*. Ba dokonce rozhodnutí analyzována v rámci těchto dvou podkapitol uvedené rozhodnutí Soudního dvora dále rozvádí a konkretizují, což minimálně v těchto jurisdikcích může přinést větší právní jistotu pro vlastníky PST i potenciální nabyvatele licencí k PST. V rámci německé jurisdikce zároveň došlo k očekávanému odklonu od původní doktríny posuzování zneužití dominantního postavení ve vztahu k PST, tak jak byla judikována Spolkovým soudním dvorem ve věci *Orange Book Standard*.

¹⁷⁸ Rozhodnutí odvolacího soudu v Haagu ze dne 17. 3. 2020, *Sisvel v. Xiaomi*, sp. zn. 200.265.385/01, sp. zn. 200.265.385/01, ECLI:NL:GHDHA:2020:711.

¹⁷⁹ Rozhodnutí Soudu v Haagu (1. stupeň) ze dne 27. 5. 2020, *Sisvel v. BBK, OPPO and Wiko*, sp. zn. C/09/578930/HA ZA 19-884 a C/09/579611 HA ZA 19-936, ECLI:NL:RBDHA:2020:4632.

5.3 Právní důsledky v soft-law Evropské komise

V současné době většina vnitřních pravidel standardizačních organizací zahrnuje jak povinnost transparentnosti pro vlastníky technologií, kteří jsou povinni zveřejnit všechny patenty relevantní pro normu, tak závazek poskytovat licence k PST za podmínek FRAND. Tato pravidla jsou proměnlivá v čase a vyvíjí se tak, aby se přizpůsobily novým výzvám a odrážely osvědčené postupy.¹⁸⁰ I když se Evropská komise v zásadě nevměšuje do jednotlivých vnitřních pravidel standardizačních organizací, po přijetí nařízení č. 1025/2012 o evropské normalizaci si vzájemné působení mezi standardizací a patenty ponechává mezi otázkami, které si zaslouží hlubší analýzu. Tato hlubší analýza je prováděna prostřednictvím dalšího shromažďování důkazů a výzkumných činností.¹⁸¹

Evropská komise představila během posledních let několik zpráv a sdělení, které se zabývají patenty na standardizovanou technologii. Jedná se například o Zprávu ohledně patentů a standardů z roku 2014¹⁸², Zprávu Evropské komise týkající se licenčních podmínek patentů na standardizovanou technologii a FRAND závazků¹⁸³ nebo Sdělení Evropské komise o stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem z roku 2017.¹⁸⁴ Za nejnovější dokument, který se patentům na standardizační technologii a souvisejícím problémům věnuje, lze považovat Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU.¹⁸⁵

¹⁸⁰ BRUZZONE, Ginevra., CAPOZZI, Sara. Collaborative standardisation and SEP licensing: A EU policy perspective. V: MUSCOLO, Gabriella., TAVASSI, Marina. The Interplay Between Competition Law and Intellectual Property: An International Perspective (International Competition Law). Wolters Kluwer. str. 6.

¹⁸¹ Tamtéž, str. 6.

¹⁸² BEKKERS, R. N. A., BIRKMAN, L., CANOY, M. S., a další. Patents and standards: a modern framework for IPR-based standardisation. European Commission. 2014. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/43222f7f-4604-46db-95bd-6650ae5fa441/language-en>.

¹⁸³ PENTHEROUDAKI, Chryssoula., BARON, Justus. Licensing Terms of Standard Essential Patents. A Comprehensive Analysis of Cases. Lucemburk: Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC104068>.

¹⁸⁴ Sdělení Evropské komise ze dne 29. 11. 2017, „Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem“, COM(2017) 712 final.

¹⁸⁵ Sdělení Evropské komise ze dne 25. 11. 2020, „Maximální využití inovačního potenciálu EU“, „Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU“, COM(2020) 760 final.

5.3.1 Sdělení Evropské komise o stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem

Z úvodu tohoto sdělení plyne, že sleduje dva cíle – na jedné straně motivovat k vývoji a začlenění technologií do norem tím, že bude zachována spravedlivá a přiměřená odměna za toto začlenění; na druhé straně zajistit hladké a široké šíření normalizovaných technologií na základě spravedlivých podmínek přístupu, tak aby se podpořila vzájemná propojitelnost a interoperabilita systémů, zařízení a aplikací.¹⁸⁶

Samotné sdělení pracuje se čtyřmi okruhy. Prvním z nich se zabývá zvýšením transparentnosti o expozici patentů na standardizovanou technologii, druhý okruh řeší obecné zásady licenčních FRAND podmínek pro patenty na standardizovanou technologii. Třetí okruh se věnuje předvídatelnému prostředí vymáhání pro patenty na standardizovanou technologii a čtvrtý okruh pracuje s otevřeným zdrojovým kódem a normami. Přičemž pro další účely této diplomové práce je blíže představen a analyzován třetí okruh.

Evropská komise pokládá spory o PST za významné faktory v systému udělování licencí, zejména tehdy, kdy mezi stranami selžou jednání o licenci. Dle studie provedené pro Evropskou komisi vyplývá, že soudních sporů týkající se patentů na standardizovanou technologii je více než u „běžných“ patentů.¹⁸⁷ Pro výše uvedený důvod Evropská komise zaujímá stanovisko, že je třeba nastavit prostředí standardizace a licencování tak, aby bylo vyvážené a předvídatelné.¹⁸⁸

Z analýzy výše uvedeného sdělení dále vyplývá, že Evropská komise v něm pracuje se závěry obsažené v rozsudku Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE* a v zásadě se s nimi ztotožňuje. Evropská komise dále připomíná, že soudy, které posuzují negatorní žalobu vlastníka PST, jsou vázány článkem 3 odst. 2 směrnice o dodržování práv duševního vlastnictví, který stanovuje, že „opatření, řízení a nápravná opatření musí být rovněž účinná, přiměřená a odrazující.“¹⁸⁹

¹⁸⁶ Tamtéž, str. 1-2.

¹⁸⁷ BEKKERS, R. N. A., BIRKMAN, L., CANOY, M. S., a další. Patents and standards: a modern framework for IPR-based standardisation. European Commission. 2014. str. 126. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/43222f7f-4604-46db-95bd-6650ae5fa441/language-en>.

¹⁸⁸ Sdělení Evropské komise ze dne 29. 11. 2017, „Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem“, COM(2017) 712 final, str. 9.

¹⁸⁹ Směrnice 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví, uveřejněno v Úředním věstníku EU pod značkou L 195 dne 2. 6. 2004.

Evropská komise zároveň zaujímá stanovisko, že v případě negatorních žalob by soud měl „zohlednit relativní důležitost sporné technologie pro danou aplikaci a potenciální vedlejší účinky soudního zákazu na třetí strany.“¹⁹⁰

Evropská komise se dále vyjádřila k ochotě vlastníka PST licencovat svůj patent, přičemž opět přebírá závěry z rozsudku Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE* a dále jej rozvádí v tom smyslu, že všeobecnou neochotu nebo nesouhlas s přijetím nebo nabídnutím všech PST, které nabyvatel licence potřebuje, může být známkou zlého úmyslu. Zároveň v tomto sdělení vyjádřila názor, že aby bylo možné považovat protinabídku udělenou za podmínek FRAND, musí se vztahovat ke všem PST, které nabyvatel licence potřebuje.¹⁹¹

Ze závěrů obsažených v tomto sdělení lze tedy usoudit, že zaprvé Evropská komise akceptuje závěry Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*, přičemž je nerozporuje. Zadruhé, že všeobecnou neochotu s přijetím nebo nabídnutím všech patentů na standardizovanou technologii, které se jeví pro potenciálního nabyvatele potřebným, považuje za potenciálně zlý úmysl a zatřetí, že protinabídka učiněná za podmínek FRAND, musí být udělena ke všem patentům na standardizovanou technologii, které nabyvatel licence potřebuje.

Tyto závěry lze s ohledem na předchozí rozhodovací praxi Evropské komise považovat za progresivní a zároveň lze dovozovat, že negatorní žaloba podaná vlastníkem PST, které směřuje proti nedobrověrnému nabyvateli licence, bude ze strany Evropské komise posuzována v souladu s rozsudkem ve věci *Huawei v. ZTE*.

5.3.2 Akční plán pro duševní vlastnictví

Evropská komise ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii vyvíjí aktivitu i nadále. Toto tvrzení dokládá další sdělení Evropské komise, které se týká maximálního využití inovačního

¹⁹⁰ Sdělení Evropské komise ze dne 29. 11. 2017, „Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem“, COM(2017) 712 final, str. 11.

¹⁹¹ Tamtéž.

potenciálu EU a Evropská komise jej označuje za „*Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU*“.¹⁹²

Přezkoumáním tohoto sdělení lze dojít k závěru, že Evropská komise v záležitostech týkající se patentů na standardizovanou technologii odkazuje na sdělení týkající se stanovení přístupu EU k patentům, přičemž si je vědoma, že je stále potřeba prostředí standardizace a licencování nastavit tak, aby bylo vyvážené a předvídatelné.

V Akčním plánu pro duševní vlastnictví se Evropská komise zavázala, že „*prozkoumá tvorbu nezávislého systému ověření nezbytnosti prováděných třetí stranou s cílem zvýšit právní jistotu a snížit náklady na soudní spory.*“ Evropská komise dále uvedla, že možné reformy budou provedeny v souladu se sdělením týkající se stanovení přístupu EU k patentům a na základě jednání s příslušnými zúčastněnými stranami.

Z výše uvedených prohlášení lze dovozovat, že se i v budoucnu bude Evropská komise patenty na standardizovanou technologii zabývat a přijímat prostředky, které povedou k dalšímu rozvoji a ochraně práv s tím spojenými v tomto odvětví. Ačkoli by s ohledem na právní nejistotu, která tkví v nejasnosti udělování patentových licencí k PST a posouzení zneužití dominantního postavení, bylo nejlepší, kdyby Evropská komise vytvořila závazný právní rámec, který by právě tyto okolnosti postavil najisto.

5.3.3 Další soft-law

Evropská komise v posledních letech nevydala pouze výše uvedená sdělení, ale zabývala se také se také například projektem „SEP Evaluation Tool“.¹⁹³ Jelikož hlavním cílem této diplomové práce není ovšem oceňování patentů na standardizovanou technologii, zabývá se tomuto programu autor této práce jen velmi okrajově. Projekt „SEP Evaluation Tool“ má za cíl propojit držitele PST s odborníky, kteří se specializují na ocenění PST. Tito odborníci jsou vybráni a jmenováni přímo

¹⁹² Sdělení Evropské komise ze dne 25. 11. 2020, „Maximální využití inovačního potenciálu EU“, „Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU“, COM(2020) 760 final.

¹⁹³ Evropská komise. SEP Evaluation Tool. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/research/participants/evaluation/>.

Evropskou komisí.¹⁹⁴ Dle příručky dostupné na stránkách Evropské komise lze tento oceňovací nástroj v praxi popsat tak, že uživatel, respektive držitel PST, který potřebuje ocenit svůj patent na standardizovanou technologii, nahraje do webového rozhraní potřebné dokumenty a daný patent je dále přiřazen odborníkovi k ocenění.¹⁹⁵

5.4 Nokia v. Daimler

Spor mezi společností Daimler a Nokia¹⁹⁶ z roku 2021 se týkal mimo jiné zneužití dominantního postavení ze strany společnosti Nokia. Její jednání spočívalo v tom, že odmítla udělit licence ke svým PST svému dodavateli, společnosti Daimler. Sporné v tomto případě je fakt, že z rozsudku ve věci *Huawei v. ZTE* nevyplývá, zda je povinnost poskytovat licence omezena na případy vertikálně integrovaných držitelů PST, tj. v případech, kdy je držitel PST zároveň následným výrobcem výrobků, které splňují normy. V tomto případě je společnost Nokia vlastníkem PST, ale není výrobcem výrobků vyhovujících normám.¹⁹⁷

V dubnu 2019 podala společnost Nokia několik negatorních žalob pro porušení PST, které nedobrověrně užívala společnost Daimler. Tyto žaloby byly podány u zemských soudů v Düsseldorfu, Mannheimu a Mnichově. V listopadu 2020 se Zemský soud v Düsseldorfu rozhodl řízení přerušit a položit Soudnímu dvoru několik předběžných otázek.¹⁹⁸

Ve vztahu k neřešeným otázkám z rozhodnutí ve věci *Huawei v. ZTE* se jednalo o následující otázky:¹⁹⁹

¹⁹⁴ Evropská komise. Work as an expert. Dostupné z: <https://webgate.ec.europa.eu/funding-tenders-opportunities/display/IT/Work+as+an+expert>.

¹⁹⁵ Evropská komise. SEP Evaluation Expert. Quick Guide. 16. 12. 2020. Dostupné z: https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/expert/expert_evaluation_user_manual.pdf.

¹⁹⁶ Jednalo se o řízení vedené u Soudního dvora pod sp. zn. C-182/21.

¹⁹⁷ GERADIN, Damien., KATSIFIS, Dimitrios. End-product- vs Component-level Licensing of Standard Essential Patents in the Internet of Things Context (18. května 2021). str. 31. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3848532>.

¹⁹⁸ Rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 26. 11. 2020, Nokia Technologies Oy v Daimler AG, sp. zn. 4c O 17/19.

¹⁹⁹ Řízení u Soudního dvora bylo vedeno pod sp. zn. C-182/21.

1. *„Existuje bez ohledu na to, že vzájemné povinnosti provést určitý úkon (oznámení o porušení práv, žádost o licenci, nabídka licence splňující podmínky FRAND; předložení nabídky licence dodavateli, kterému je třeba licenci udělit přednostně) musí být splněny před zahájením soudního řízení, možnost dodatečně splnit povinnosti konat, které byly zanedbány v období před zahájením soudního řízení, v průběhu soudního řízení, a to s účinkem zachování práv?*
2. *Lze mít za to, že uživatel patentu předložil relevantní žádost o licenci, pouze v případě, že z podrobného posouzení všech souvisejících okolností jasně a jednoznačně vyplývá vůle a ochota uživatele patentu SEP uzavřít s majitelem patentu SEP licenční smlouvu za podmínek FRAND, ať již tyto podmínky FRAND (které ještě vůbec nelze předvídat, jelikož dosud nebyla vyhotovena nabídka licence) budou vypadat jakkoli? “²⁰⁰*

Příčemž Zemský soud v Düsseldorfu druhou otázku ještě dále specifikuje:

1. *„Dává porušovatel, který po upozornění, že dochází k porušování práv, několik měsíců mlčí, tímto jednáním zpravidla najevo, že o získání licence neměl zájem, takže – navzdory slovně vyjádřené žádosti o licenci – k takové žádosti nedošlo, což má za následek, že je třeba vyhovět žalobě majitele patentu SEP na zdržení se protiprávního jednání?“*
2. *„Lze na základě licenčních podmínek, které uživatel patentu SEP předložil v rámci protinabídky, usoudit, že nedošlo k žádosti o licenci, což má za následek, že je tedy žalobě majitele patentu SEP na zdržení se protiprávního jednání třeba vyhovět bez předchozího ověření toho, zda vlastní nabídka licence předložená majitelem patentu SEP (která předcházela protinabídce uživatele patentu SEP) vůbec odpovídá podmínkám FRAND?“*
3. *„Je takový závěr vyloučen přinejmenším v případě, že licenční podmínky uvedené v protinabídce, na jejichž základě se má dospět k závěru, že nedošlo k žádosti o licenci, jsou podmínky, ohledně nichž není ani zjevné, ani objasněné judikaturou nejvyšších soudů, že nejsou slučitelné s podmínkami FRAND?“²⁰¹*

Z rozboru výše uvedených předběžných otázek vyplývá, že Zemský soud v Düsseldorfu žádá o zodpovězení otázky o tom, zda existuje povinnost přednostně udělovat licence dodavatelům,

²⁰⁰ Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ze dne 23. 3. 2021, Nokia Technologies, C-182/21, str. 3.

²⁰¹ Tamtéž, str. 3 a 4.

případně zda článek 102 SFEU stanovuje určující kritéria, která může vlastník PST použít při rozhodování, vůči tomu, proti komu podává negatorní žalobu. Případně jakým způsobem by se vlastníci PST a nabyvatelé licencí měli zapojit do jednání o FRAND, aniž by se dostali do rozporu s článkem 102.

K zodpovězení uvedených otázek ze strany Soudního dvora ovšem nedošlo, neboť společnosti Nokia a Daimler ve společné tiskové zprávě oznámily, že podepsaly licenční smlouvu, čímž ukončily spor vedený u Zemského soudu v Düsseldorfu.²⁰² Formálním ukončením tohoto sporu taktéž odpadá možnost, že by Soudní dvůr rozhodoval o zodpovězení předběžných otázek a tedy mohlo dojít k vyjasnění podmínek nastavených ve věci *Huawei v. ZTE*.

Na druhou stranu tento spor alespoň reflektuje názory výrobců směrem k nutnosti stanovení závazného rámce pro udělování patentových licencí. Někteří evropští výrobci²⁰³ totiž vyzývají Evropskou komisi, aby stanovila závazný rámec pro udělování patentových licencí. Dle jejich názoru, pokud Evropská komise v dohledné době nepřijde s takovýmto závazným rámcem, budou evropské společnosti čelit konkurenční nevýhodě ve srovnání s asijskými a americkými účastníky trhu.²⁰⁴ S touto výzvou směrem k Evropské komisi lze v zásadě souhlasit, neboť nelze ve vztahu k licencování a posuzování zneužití dominantního postavení ve vztahu k PST spoléhat jen na rozhodovací praxi národních soudů, Evropské komise či SDEU.

²⁰² BOTTARINO, Lorenzo. Breaking News: Nokia v. Daimler SEP dispute (and CJEU referral) settled. Italy Intellectual Property Blog. 2021. [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://www.ipinitialia.com/automotive/breaking-news-nokia-v-daimler-sep-dispute-and-cjeu-referral-settled/>.

²⁰³ Např. Continental AG, Thales SA nebo Valeo SE.

²⁰⁴ CHEE. Yun. Foo. Daimler to pay Nokia patent fees, ending German legal spat. [1. 6. 2021]. [cit. 21. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/business/autos-transportation/daimler-pay-nokia-patent-fees-ending-legal-fight-2021-06-01/>.

6. ZÁVĚR

Tato diplomová práce si kladla za cíl představit recentní přístupy v posuzování zneužití dominantního postavení ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii v kontextu soutěžního práva EU. Práce testovala hypotézu, zda se evropské soutěžní právo blíží k nalezení pevného standardu v posuzování zneužití dominantního postavení soutěžitelů, kterým svědčí právo duševního vlastnictví z patentů na standardizovanou technologii. Přičemž tato hypotéza byla testována ve dvou rovinách. První rovina zkoumala, zda v soutěžním právu EU se považuje neochota vlastníka PST poskytnout licenci k PST za zneužití dominantního postavení. Druhá rovina se zabývala posouzením, za jakých okolností lze negatorní žalobu podanou vlastníkem PST vůči nedobrověrnému nabyvateli licence považovat za zneužití jeho dominantního postavení.

Z analýzy rozhodovací praxe se podává, že před rozsudkem Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE*, existovala doktrína, která za mimořádných okolností považovala jednání vlastníka k právu duševního vlastnictví za zneužívající své dominantní postavení. Jednalo se o okolnosti, kdy vlastník odmítnul udělit licenci na práva k duševnímu vlastnictví, pokud se ono právo týkalo výrobku nebo služby, které bylo nezbytné pro výkon určité činnosti na sekundárním trhu, dále, zadruhé, toto odmítnutí mohlo vyloučit hospodářskou soutěž na navazujícím sekundárním trhu, zatřetí toto odmítnutí nebylo objektivně ospravedlnitelné a začtvrté bránilo vzniku nového výrobku, po kterém existovala potenciální poptávka spotřebitelů.

Výše uvedené podmínky se vztahují k první rovině hypotézy, ale žádným způsobem z nich nelze dovodit důsledek pro druhou rovinu hypotézy. Z rozboru rozhodovací praxe Evropské komise před rozhodnutím ve věci *Huawei v. ZTE* vyplynulo, že Evropská komise považovala za určitých okolností podání negatorní žaloby vlastníkem PST vůči nedobrověrnému nabyvateli licence za zneužití dominantní postavení.

Zároveň z této analýzy dále vyplývá, že tyto negatorní žaloby ze strany vlastníka PST byly ospravedlnitelné, pokud zaprvé nedobrověrný nabyvatel nebyl schopen splácet své dluhy, zadruhé jeho aktiva se nacházela v jurisdikcích, která neumožňovala efektivně vymáhat náhradu škody, anebo zatřetí nedobrověrný nabyvatel nebyl ochoten uzavřít licenční smlouvu za podmínek FRAND.

Z analýzy rozsudku Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE* se podává, že toto rozhodnutí revidovalo výše uvedené závěry, a to způsobem, že jednak došlo k odmítnutí institutu mimořádných okolností ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii, i přes to, že jsou patenty na standardizovanou technologii taktéž chráněny právem duševního vlastnictví. Toto odmítnutí Soudní dvůr odůvodnil tak, že patenty na standardizovanou technologii jsou přihlašovány u standardizačních organizací a potenciálním nabyvatelům jsou nabízeny za spravedlivých, rozumných a nediskriminačních podmínek, tzv. FRAND podmínek. Druhá revize, kterou se Soudní dvůr zabýval, se zabírala posuzováním zneužívání dominantního postavení vlastníků PST ve vztahu k negatorním žalobám.

V tomto ohledu se Soudní dvůr vyslovil pro názor, že vlastník patentu na standardizovanou technologii může vůči nedobrověrnému nabyvateli licenci podat negatorní žalobu, pokud nedobrověrného nabyvatele licence upozorní, že zasahuje do jeho práv duševního vlastnictvím a specifikuje, v čem konkrétně daný zásah spočívá. V případě, kdy nedobrověrný nabyvatel po této notifikaci projeví zájem uzavřít s vlastníkem PST licenční smlouvu, je vlastník PST povinen předložit mu písemnou nabídku v souladu se závazky FRAND a upřesnit licenční poplatek a způsob jeho výpočtu. Pokud se vlastník PST s nedobrověrným nabyvatelem nedohodnou na podmínkách licenční smlouvy, mohou požádat třetí nezainteresovanou osobu o určení licenčních poplatků, což v praxi většinou bude samotná standardizační organizace. Vlastník PST je taktéž chráněn vůči nařčení ze zneužití dominantního postavení pokud nedobrověrný nabyvatel využívá nadále jeho patent a nepřijme jeho nabídku či činí různé odkládací taktiky.

Rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Huawei v. ZTE* lze v kontextu patentů na standardizovanou technologii považovat za užitečné, a to jak pro vlastníky PST a potenciální nabyvatele patentů, tak i pro standardizační organizace, Evropskou komisi a rozhodovací činnost vnitrostátních soudů.

Uvedené rozhodnutí Soudního dvora má vliv i na rozhodování vnitrostátních soudů v rámci vybraných jurisdikcí. Přičemž z rozboru vybraných řízení vyplývá, že soudy v těchto jurisdikcích závěry z rozsudku ve věci *Huawei v. ZTE* přejímají a pracují s nimi dále ve svých rozhodnutích. V případě německé jurisdikce dokonce došlo k upozadění konstantní rozhodovací praxe Spolkového soudního dvora a revizi jeho závěrů k posuzování zneužívání dominantní postavení ve vztahu k PST. K revizi svých závěrů z dosavadní rozhodovací praxe taktéž dospěla Evropská komise, neboť z rozboru recentního soft-law, věnující se patentům na standardizovanou

technologii a zneužívání dominantního postavení vyplývá, že závěry z rozsudku *Huawei v. ZTE* přejímá a dále je konkretizuje.

Syntézou výše uvedených skutečností, lze tedy dospět k závěru, že provedená analýza rozhodovací praxe odpovídá na obě dvě roviny nadefinované hypotézy. Co se týče první roviny hypotézy, tak z rešerší v odborné literatuře a rozboru uvedené rozhodovací praxe vyplývá, že samotné vlastnictví PST nepředstavuje bez dalšího dominantní postavení soutěžitele. Zároveň jeho zneužívání ve smyslu článku 102 SFEU je třeba hodnotit individuálně a vždy s ohledem na skutkové okolnosti daného případu. Přičemž stále neexistuje v právu EU závazný právní rámec, které by jasně stanovoval, která licenční ujednání jsou mezi soutěžiteli fér, co představuje férový licenční poplatek a co už ne, co vlastně férová licence je, atp. Výše uvedená rozhodnutí v kontextu druhé roviny zkoumání přesvědčivě odpovídají na otázku, za jakých okolností lze negatorní žalobu podanou vlastníkem PST vůči nedobrověrnému nabyvateli licence považovat za zneužití jeho dominantní postavení.

S ohledem na vše výše uvedené lze tudíž uzavřít, že posuzování zneužívání dominantního postavení ve vztahu k patentům na standardizované technologie je stále se rozvíjejícím právním oborem, ve kterém je ještě mnoho právních otázek k zodpovězení. Přičemž výše uvedená rozhodnutí částečně poskytují vodítka, která pomáhají posoudit zneužití dominantního postavení soutěžitelů, kterým svědčí právo duševního vlastnictví z patentů na standardizovanou technologii. Na druhou stranu jak vyplývá z kritiky Evropské komise výrobci z řízení *Nokia v. Daimler*, v právním prostoru EU stále chybí závazný právní rámec, který by postavil najisto například metodiku oceňování PST, férovost licenčních podmínek či licenčních poplatků.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Monografie

1. CABRAL, Luis. Introduction to industrial organization. Cambridge, Mass: MIT Press, 2000. 368 str., ISBN: 9780262032865.
2. DE VRIES, Henk, J. IT Standards Typology. V: JAKOBS, Kai. Advanced topics in information technology standards and standardization research. Hershey, PA: Idea Group Pub, 2006. 348 str. ISBN: 9781591409380.
3. DE VRIES, Henk, J. Standardization: A Business Approach to the Role of National Standardization Organizations. Springer US, 1999., 342 str. ISBN: 9780792386384.
4. FAULL, Jonathan, NIKPAY, Ali. The EU Law of Competition. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014. 2368 str. ISBN: 9780199665099.
5. JONES, Alison. SUFRIN, B. E. EU Competition Law : text, cases, and materials. Oxford, United Kingdom New York, NY: Oxford University Press, 2014. 1352 str. ISBN: 9780198824657.
6. KINDL, Jiří. Soutěžní právo. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. 1016 str. ISBN: 9788074008061.
7. LIANOS, Ioannis., KORAH, Valentine., SICILIANI, Paolo. Competition Law: Analysis, Cases, & Materials, Oxford: OUP. 2019. 1784 str. ISBN: 9780198826545.

B) Odborné články

1. BORGHETTI, Jean-Sébastien. NIKOLIC, Igor. PETIT, Nicolas. FRAND Licensing Levels under EU Law (5. 2. 2020). European Competition Journal. [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3532469>.
2. COLLEEN, Chien., Holding Up and Holding Out. Michigan Telecommunication and Technology Law Review. (2014). Ročník 21., č. 1. 42 str.

3. GALLI, Niccolo. The FRAND Defense Up To Huawei/ZTE. (1. 7. 2016). Bocconi Legal Papers no. 7. [cit. 16. 6. 2021]. str. 14. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3516154>.
4. GERADIN, Damien. RATO, Miguel. Can Standard-Setting Lead to Exploitative Abuse? A Dissonant View on Patent Hold-Up, Royalty Stacking and the Meaning of FRAND. (duben 2006). European Competition Journal. [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=946792.
5. GERADIN, Damien., KATSIFIS, Dimitrios. End-product- vs Component-level Licensing of Standard Essential Patents in the Internet of Things Context (18. května 2021). [cit. 22. 6. 2021]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=3848532>.
6. GILBERT, Richard. Competition Policy for Industry Standards. (Říjen 2012). University of California, Berkeley. [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2273333>.
7. JONES, Alison. Standard-Essential Patents: FRAND Commitments, Injunctions and the Smartphone Wars (12. 2. 2014). European Competition Journal, King's College London Law School Research Paper. [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2394495>.
8. KESSELOVÁ, Katarína. Výkon práv duševného vlastníctva ako zneužitie dominantného postavenia na trhu – rozsudok Huawei v ZTE. Revue pro právo a technologie, ročník 2017, č. 16. s. 43-63.
9. LAWRENCE, Sophie., ROTONDO, Elisabetta., TREACY, Pat. IP and Competition: A Survey of Developments, Journal of European Competition Law & Practice, Ročník 7., Vydání 3., březen 2016, str. 227–240.
10. LEMLEY, Mark A., SHAPIRO, Carl. A Simple Approach to Setting Reasonable Royalties for Standard-Essential Patents (5. 11. 2013). Stanford Public Law Working Paper No. Berkeley Technology Law Journal 1135 (2013). 1135-1166. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2243026>.
11. LERNER, Josh., TIROLE, Jean. Standard-Essential Patents. (červen 2015). Journal of Political Economy. Ročník 123, č. 3. str. 547-586.

12. LUNDQVIST, Björn. (2015). The interface between EU competition law and standard essential patents – from Orange-Book-Standard to the Huawei case. *European Competition Journal*. Ročník 11. č. 2-3. str. 367-401. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/287805744> The interface between EU competition law and standard essential patents - from Orange-Book-Standard to the Huawei case.
13. MALDONADO, Cassandra. Breaching RAND and Reaching for Reasonable: Microsoft v. Motorola and Standard-Essential Patent Litigation. *Berkeley Technology Law Journal*, ročník 29, 2014, str. 419–464.
14. PIERCE, Justin. Is There Sufficient Judicial Review in Assessing Economic Evidence in Article 102 TFEU Cases? 2013. 55 str. Dostupné z: <http://ssrn.com/abstract=2329924>.
15. RATO, Miguel. An Assessment of Injunctions, Patents, and Standards Following the Court of Justice's Huawei/ZTE Ruling. *Journal of European Competition Law & Practice*. ročník 7. č. 2 str. 103-112.
16. SHAPIRO, Carl. Navigating the Patent Thicket: Cross Licenses, Patent Pools, and Standard-Setting (březen 2001). [cit. 11. 5. 2021]. 34 str. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=273550>.
17. SCHELLINGERHOUT, Ruben; CAVICCHI, Piero. *Competition Policy Newsletter*. Patent ambush in standard-setting: the Commission accepts commitments from Rambus to lower memory chip royalty rates. *Evropská komise*, 2010, č. 1, str. 32-37.
18. SIDAK, Gregory. v *WIPO Magazine*. How Licensing Standard-Essential Patents Is Like Buying a Car. (červen 2015). Dostupné z: https://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2015/03/article_0003.html.
19. SQUITIERI, Mauro. Refusals to License Under European Union Competition Law After Microsoft. *Journal of International Business and Law*. ročník 11. č. 1. str. 64-84. [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: <https://scholarlycommons.law.hofstra.edu/jibl/vol11/iss1/4>.

20. TREACY, Pat., LAWRENCE, Sophie., HENRY, Olivia. 'Pay-for-delay' agreements: guidance from the Court of Justice of the European Union in Case C-307/18 Generics (UK) Limited & Others v Competition and Markets Authority. (červen 2020). Journal of Intellectual Property Law & Practice. Ročník 15, Vydání 6., str. 460–469.
21. TSILIKAS, Haris. Huawei v. ZTE in Context – EU Competition Policy and Collaborative Standardization in Wireless Telecommunications. (únor 2017). International Review of Intellectual Property and Competition Law. č. 48. str. 151–178.

C) Sborníky

1. BIDDLE, Bradford. No Standard for Standards: Understanding the ICT Standards-Development Ecosystem. V: CONTRERAS, Jorge. (ed.) The Cambridge handbook of technical standardization law: competition, antitrust, and patents. Cambridge: Cambridge University Press 2018. ISBN 9781316416723.
2. BOSWORTH, Scott, D., MANGUM, Russell, W., III., MATOLO, Eric, C. 'FRAND Commitments and Royalties for Standard Essential Patents'. V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. (ed.) Complications and quandaries in the ICT sector: standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open, 2018. 200 str. ISBN 9789811060113.
3. BRUZZONE, Ginevra., CAPOZZI, Sara. Collaborative standardisation and SEP licensing: A EU policy perspective. V: MUSCOLO, Gabriella., TAVASSI, Marina. (ed.) The Interplay Between Competition Law and Intellectual Property: An International Perspective (International Competition Law). Wolters Kluwer. 566 str. ISBN 9041186875.
4. GRASSO, Anthony. 'Selected Issues in SEP Licensing in Europe: The Antitrust Perspective. 'V: BHARADWAJ, Ashish, VISHWAS H. Devaiah, and INDRANATH Gupta. (ed.) Complications and quandaries in the ICT sector : standard essential patents and competition issues. Singapore: Springer Open. 2018. 200 str. ISBN 9789811060113.

5. LUNDQVIST, Björn. 'Competition law as the limit to standard-setting'. V: DREXL, Josef. Competition law as regulation. (ed.) Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing. 2015. 456 str. ISBN 9781783472581.
6. VINJE, Thomas. V: VINJE, Thomas. (ed.) The Intellectual Property and Antitrust Review, 2. vydání, Londýn: Law Business Research Ltd. 2018. ISBN 978-1-912228-43-0.

D) Rozsudky a stanoviska

1. Rozhodnutí Evropské komise ze dne 13. 2. 2012, COMP/M.6381, Google/Motorola Mobility, C(2012) 1068.
2. Rozhodnutí Evropské komise ze dne 29. 4. 2014, AT.39939, Samsung, C(2014) 2891 final.
3. Rozhodnutí Evropské komise ze dne 29. 4. 2014, AT.39985, Motorola, C(2014) 2892 final.
4. Rozhodnutí Evropské komise ze dne 3. 7. 2001, COMP D3/38.044, NDC Health v. IMS Health, uveřejněné v Úředním věstníku EU pod značkou L 059 dne 28. 2. 2002.
5. Rozhodnutí Soudu v Haagu (1. stupeň) ze dne 27. 5. 2020, Sisvel v. BBK, OPPO and Wiko, sp. zn. C/09/578930 / HA ZA 19-884 a C/09/579611 HA ZA 19-936, ECLI:NL:RBDHA:2020:4632.
6. Rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 24. 4. 2012, IPCom v. Deutsche Telekom & Vodafone, sp. zn. 4b O 274/10.
7. Rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 26. 11. 2020, Nokia Technologies Oy v Daimler AG, sp. zn. 4c O 17/19.
8. Rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 3. 11. 2015, Sisvel v. Haier, sp. zn. 4a O 93/14 a 4a O 144/14.
9. Rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Düsseldorfu ze dne 31. 3. 2016, Saint Lawrence Communications GmbH v. Vodafone, sp. zn. 4a O 73/14.
10. Rozhodnutí Zemského soudu (Landgericht) v Mannheimu ze dne 10. 3. 2015, 2 O 103/14, Saint Lawrence Communications GmbH v. Telekom Deutschland GmbH.

11. Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 21. 2. 1973, Case 6/72, Europemballage Corporation and Continental Can Company Inc. v. Komise, ECLI:EU:C:1973:22.
12. Rozsudek odvolacího soudu v Haagu ze dne 7. 5. 2019, sp. zn. 200.221.250 /01, ECLI:NL:GHDHA:2019:1065.
13. Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2015, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2015:477.
14. Rozsudek Soudního dvora ze dne 29. 4. 2004, C-418/01, IMS Health v. NDC Health GmbH, ECLI:EU:C:2004:257.
15. Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 10. 1988, C-238/87, Volvo v. Veng, ECLI:EU:C:1988:477.
16. Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 4. 1995, C-241/91 P a C-242/91 P, RTE a ITP v. Komise, ECLI:EU:C:1995:98.
17. Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 10. 7. 1990, T-51/89, Tetra Pak v. Komise, ECLI:EU:T:1990:41.
18. Rozsudek Spolkového soudního dvora (Bundesgerichtshof) ze dne 5. 5. 2020, Sisvel International S.A. v. Haier Deutschland GmbH, sp. zn. KZR 36/17, ECLI:DE:BGH:2020:050520UKZR36.17.0.
19. Rozsudek Spolkového soudního dvora (Bundesgerichtshof) ze dne 6. 5. 2009, Orange Book Standard, KZR 39/06.
20. Rozsudek Tribunálu ze dne 27. 6. 2012, T-167/08, Microsoft Corp. v. Komise, ECLI:EU:T:2012:323.
21. Stanovisko generálního advokáta Melchiora Watthleta ze dne 20. 11. 2014, C-170/13, Huawei Technologies Co. Ltd v. ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH, ECLI:EU:C:2014:2391.

E) Soft-law

1. Generální ředitelství Evropské komise pro hospodářskou soutěž. Discussion paper on the application of Article 82 of the Treaty to exclusionary abuses”. Brusel. prosinec 2005. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/competition/antitrust/art82/discpaper2005.pdf>.
2. Sdělení Evropské komise Pokyny k použitelnosti článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci, uveřejněné v Úředním věstníku pod značkou 2011/C 11/01 dne 14. 1. 2011.
3. Sdělení Evropské komise Pokyny k prioritám Komise v oblasti prosazování práva při používání článku 82 Smlouvy o ES na zneužívající chování dominantních podniků vylučující ostatní soutěžitele, uveřejněné v Úředním věstníku pod značkou 2009/C 45/02 dne 24. 2.2009.
4. Sdělení Evropské komise ze dne 25. 11. 2020, „Maximální využití inovačního potenciálu EU“, „Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU“, COM(2020) 760 final.
5. Sdělení Evropské komise ze dne 29. 11. 2017, „Stanovení přístupu EU k patentům, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem“, COM(2017) 712 final.

F) Předpisy

1. Článek 102 SFEU, uveřejněno v Úředním věstníku EU pod značkou C 326 dne 26. 10. 2012.
2. Článek 105 SFEU, uveřejněno v Úředním věstníku EU pod značkou C 326 dne 26. 10. 2012.
3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25.10.2012 o evropské normalizaci, změně směrnic Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES, a kterým se ruší rozhodnutí Rady 87/95/EHS a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES, uveřejněné v Úředním věstníku EU pod značkou L316/12 dne 14. 11. 2012.

4. Nařízení Evropského ústavu pro telekomunikační normy (ETSI), verze 43, [cit. 15. 6. 2021]. Dostupné z: https://portal.etsi.org/directives/43_ETSI_directives_20_may_2021.pdf.
5. Směrnice 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví, uveřejněno v Úředním věstníku EU pod značkou L 195 dne 2. 6. 2004.

G) Internet

1. BOTTARINO, Lorenzo. Breaking News: Nokia v. Daimler SEP dispute (and CJEU referral) *settled*. Italy Intellectual Property Blog. 2021. [cit. 22. 6. 2021] Dostupné z: <https://www.ipinitialia.com/automotive/breaking-news-nokia-v-daimler-sep-dispute-and-cjeu-referral-settled/>.
2. Evropská komise. Benefits of standards. [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/policy/benefits_en.
3. Evropská komise. Competition policy brief. vydání 8., červen 2014, ISBN 978-92-79-35553-0, [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/ellar/c57ffbf7-9aeb-11e6-868c-01aa75ed71a1.0001.01/DOC_1.
4. Evropská komise. Key players in European Standardisation. [cit. 20. 5. 2021]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/key-players_en.
5. Evropská komise. Standard Essential Patents. [cit. 11. 5. 2021]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/patents/standards_en.
6. CHEE. Yun. Foo. Daimler to pay Nokia patent fees, ending German legal spat. [1. 6. 2021]. [cit. 21. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/business/autos-transportation/daimler-pay-nokia-patent-fees-ending-legal-fight-2021-06-01/>.
7. Konečné závazky přijaté společností Samsung, publikované na webových stránkách Evropské komise dne 29. 4. 2014, dostupné z: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39939/39939_1501_5.pdf.

8. MÜLLER, Sandra. Case Closed? German Federal Court of Justice Issues Groundbreaking Judgment on FRAND Rules in Sisvel v. Haier, vydání 11, č. 175, 4. 9. 2020. Dostupné z: <https://www.natlawreview.com/article/case-closed-german-federal-court-justice-issues-groundbreaking-judgment-frand-rules>.
9. O'CONNOR, Dan. Standard-Essential Patents in Context: just a Small Piece of the Smartphone War Purple. (5. 3. 2013). Patent Progress, [cit. 20. 5. 2021]. Dostupné z: <http://www.patentprogress.org/03/05/standard-essential-patents-in-context-just-a-small-piece-of-the-smartphone>.

H) Různé (reporty/analýzy)

1. BARON, Justus., CONTERAS, Jorge., HUSOVEC, Martin., LAROUCHE, Pierre., Making the Rules: The Governance of Standard Development Organizations and their Policies on Intellectual Property Rights, Lucemburk: Publications Office of the European Union. 2019. 214 str. ISBN 978-92-76-00023-5. Dostupné z: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC115004>.
2. BEKKERS, R. N. A., BIRKMAN, L., CANOY, M. S., DE BAS, P., LEMSTRA, W., MÉNIERE, Y., SAINZ, I., GORP, van, N., VOOGT, B., ZELDENRUST, R., NOMALER, Z. O., BARON, J., POHLMANN, T., MARTINELLI, A., SMITS, J. M., & VERBEEK, A. *Patents and standards: a modern framework for IPR-based standardisation*. European Commission. 2014. ISBN 978-92-79-35991-0. Dostupné z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/43222f7f-4604-46db-95bd-6650ae5fa441/language-en>.
3. Evropská komise. SEP Evaluation Expert. Quick Guide. 16. 12. 2020. Dostupné z: https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/expert/expert_evaluation_user_manual.pdf.
4. Evropská komise. SEP Evaluation Tool. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/research/participants/evaluation/>.
5. Evropská komise. Work as an expert. Dostupné z: <https://webgate.ec.europa.eu/funding-tenders-opportunities/display/IT/Work+as+an+expert>.

6. PENTHEROUDAKI, Chryssoula., BARON, Justus. *Licensing Terms of Standard Essential Patents. A Comprehensive Analysis of Cases*. Lucemburk: Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-64458-0. Dostupné z: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC104068>.

NOVÉ PŘÍSTUPY POSUZOVÁNÍ ZNEUŽITÍ DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ VE VZTAHU K PATENTŮM NA STANDARDIZOVANOU TECHNOLOGII V SOUTĚŽNÍM PRÁVU EU

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce se zabývá posuzováním zneužití dominantního postavení ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii, jakožto globálně rozvíjejícímu se fenoménu posledních let. Ono posuzování zneužití dominantního postavení je zkoumáno v kontextu soutěžního práva EU, a to zejména s ohledem na recentní rozhodovací praxi Evropské komise a Soudního dvora EU.

Tato diplomová práce zkoumá, zda se evropské soutěžní právo blíží k nalezení pevného standardu v posuzování zneužití dominantního postavení soutěžitelů, kterým svědčí právo duševního vlastnictví z patentů na standardizovanou technologii. Tento pevný standard je blíže specifikován ve dvou rovinách. První rovinou je, zda v soutěžním právu EU je neochota vlastníka patentu na standardizovanou technologii poskytnout licenci k takovému patentu považována za zneužití dominantního postavení. V druhé rovině je analyzováno, za jakých okolností lze negatorní žalobu podanou vlastníkem patentu na standardizovanou technologii vůči nedobrověrnému nabyvateli licence považovat za zneužití jeho dominantní postavení.

Diplomová práce v 2. kapitole představuje zásadní pojmy, které souvisí s patenty na standardizovanou technologii a standardizací. Ve 3. a 4. kapitole je analyzována rozhodovací praxe Evropské komise a Soudního dvora EU, zejména s ohledem na recentní rozsudek Soudního dvora ve věci Huawei v. ZTE. V další kapitole jsou představeny přístupy posuzování zneužití dominantního postavení ve vztahu k patentům na standardizovanou technologii v kontextu vybraných jurisdikcí členských států EU. Zároveň je taktéž analyzováno relevantní soft-law Evropské komise.

KLÍČOVÁ SLOVA:

patenty na standardizovanou technologii; zneužití dominantního postavení; soutěžní právo EU

NEW APPROACHES TO ASSESSING ABUSE OF DOMINANT POSITION IN RELATION TO STANDARD-ESSENTIAL PATENTS IN EU COMPETITION LAW

ABSTRACT

The present thesis deals with the assessment of abuse of dominance in relation to a Standard-Essential Patents as a globally developing phenomenon of recent years. The assessment of abuse of dominance is examined in the context of EU competition law, in particular in the light of recent decision-making practice of the European Commission and the Court of Justice of the EU.

This thesis examines whether European competition law is close to finding a firm standard in assessing abuses of dominance by competitors who benefit from intellectual property rights from patents on standardised technology. This firm standard is specified in two ways. The first level is whether in EU competition law the unwillingness of the owner of the Standard-Essential Patent to license such a patent is considered as an abuse of a dominant position. On the second level, it analyses under which circumstances a negatory action brought by a Standard-Essential Patent owner against a licensee in bad faith can be considered as an abuse of his dominant position.

In Chapter 2, the thesis introduces key concepts related to Standard-Essential Patents and standardisation. Chapters 3 and 4 analyse the decision-making practice of the European Commission and the Court of Justice of the EU, in particular with regard to the recent Court of Justice judgment in *Huawei v. ZTE*. The next chapter presents approaches to assessing abuse of dominance in relation to patents on standardised technology in the context of selected EU Member State jurisdictions. It also analyses the relevant soft-law of the European Commission.

KEY WORDS:

Standard-Essential Patents; SEP; Abuse of Dominance; EU Competition Law